

Ratsuhevosen ostoprosessi Euroopan Unionin sisämarkkinoilla

Case: Messilän Kartanon Talli

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusala
Kansainvälisen kaupan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2011
Hanna Pöllänen

Lahden ammattikorkeakoulu
Kansainvälisen kaupan koulutusohjelma

PÖLLÄNEN, HANNA: Ratsuhevosen ostoprosessi Euroopan Unionin
sisämarkkinoilla
Case: Messilän Kartanon Talli

Kansainvälisen kaupan opinnäytetyö, 56 sivua, 2 liitettä (5 sivua)

Kevät 2011

TIIVISTELMÄ

Hevoskauppaan sisältyy monia riskejä ja erityispiirteitä, ja toimijoiden on osattava yhdistää sekä kaupallista tietämystä että tietämystään hevosista. Toimijoilta vaaditaan tietämystä esimerkiksi kauppaan liittyvästä lainsäädännöstä, logistisesta prosessista ja eri luvista, joita vaaditaan esimerkiksi hevosen kuljetusta varten. Lisäksi heiltä vaaditaan taitoa ja kokemusta löytää ja valita sellaisia hevosia, joiden tuonti on kannattavaa.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on koota yhteen ostoprosessin eri vaiheet, ja toimia ohjeena alalla toimijoille, jotta he osaisivat varautua ja ennalta ehkäistä mahdollisia ongelmatilanteita. Ongelmatilanteiden syntyessä heidän tulisi osata toimia niin, että vahingot ja tappiot jäisivät mahdollisimman pieniksi.

Hevoskaupassa noudatetaan perinteitä sekä vanhoja tapoja ja käytäntöjä vielä nykyisinkin, etenkin vanhoissa suurissa hevosmaissa, kuten Saksassa ja Hollannissa. Tämä tarkoittaa sitä, ettei esimerkiksi kauppasopimusta laadita, eikä näin ollen sovita erikseen esimerkiksi vaaranvastuun siirtymisestä. Tämän opinnäytetyön case-yritys Messilän Kartanon Talli ostaa vuodessa 20-30 hevosta Saksasta, ja tekee kauppaa samojen tuttujen välittäjien ja myyjien kanssa, joiden kanssa kauppa on tehty jo vuodesta 1982. Messilän Kartanon Talli ei näe tarvetta muuttaa vanhoja käytäntöjä, sillä ongelmia ei ole ilmennyt, ja esimerkiksi kauppasopimuksen laatiminen veisi heistä liikaa aikaa.

Tässä opinnäytetyössä on ehdotus mallikauppasopimus pohjaksi, joka on nopea ja helppo täyttää, eikä veisi liikaa aikaa vaikka kerrallaan ostettaisiinkin useampi hevonen. Sopimuksessa voidaan käyttää Incoterms 2010-toimitusehtoja, mikä nopeuttaisi sopimuksen laadintaa entisestään. Kirjallinen kauppasopimus suojaa sekä ostajaa ja myyjää mahdollisilta ristiriitoilta ja ongelmatilanteilta jatkossa.

Avainsanat: Hevoskauppa, hevosten tuonti, hevosten ostoprosessi, Messilän Kartanon Talli

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in International Trade

PÖLLÄNEN, HANNA: Importing ridinghorses within European Union
Case: Messilän Kartanon Talli

Bachelor's Thesis in International Trade 56 pages, 2 appendices (5 pages)

Spring 2011

ABSTRACT

There are a lot of risks and special features included in the process of importing horses to Finland, and people operating in that field must be able to combine their knowledge of doing business and know-how of horses as a specific object of trade. For example, they must be aware of the legislation that applies to trading of horses, the logistic processes involved as well as being able to make the decision on which horses to import to Finland.

The aim of this thesis is to collect together all the different stages of the process of importing horses to Finland. Furthermore, study aims to take the reader through the process of importing, starting from finding and choosing the to the registration process in Finland. The purpose of this thesis is to help the people doing international horse trade in the EU; to better prepare them for the problems they may come across, to help prevent these problems, and supply advice on how to manage if faced with these problems.

Selling and buying horses has long roots especially in the "old and great horse countries" such as Germany and the Netherlands. And that is a reason, for example why they do not usually make sales contracts. The case-company Messilän Kartanon Talli has bought horses from Germany since 1982, and has established long-term partnerships there, and they do not feel the need to make any sales contracts either.

The second appendix is a proposal for a sales contract that is easy and fast to fill out, and can be easily used when buying many horses at the same time. It does not take too much effort to fill it, and it might save a lot of trouble later if some problems do come up.

Key words: horse trade, importing horses, the process of buying horses, Messilän Kartanon Talli

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen tavoitteet	1
1.2	Tutkimuksen rajaukset	2
1.3	Tutkimusmenetelmät	4
1.4	Opinnäytetyön rakenne	5
2	OSTOPROSESSIN KULKU	7
2.1	Hankintalähteet	8
2.2	Ostopäätöstä seuraavat toimenpiteet	11
2.3	Maahantuonti	13
3	HEVOSKAUPAN LAINSÄÄDÄNTÖ	14
3.1	Lain soveltaminen	14
3.1.1	Kauppasopimus	15
3.2	Virheen määrittely	17
3.2.1	Yleisimmät virheet	18
3.2.2	Hevosen tarkistus	19
3.3	Vaaranvastuu	21
3.4	Reklamaatio	23
3.5	Yhteenvedo lainsäädännöstä	27
4	LOGISTIIKKA	29
4.1	Asiakirjat	29
4.2	Rekisteröinti	31
4.3	Kuljetus	32
4.4	Toimitusehdot	34
4.5	Vakuuttaminen	38
5	CASE: MESSILÄN KARTANON TALLI	41
5.1	Tutkimuksen toteutus ja yritysesittely	41
5.2	Nykytila	42
5.3	Johtopäätöksiä ja kehitysideoita	44
6	YHTEENVETO	49
	LÄHTEET	52
	LIITTEET	56

1 JOHDANTO

Suomeen tuodaan Suomen Hippos Ry:n mukaan vuosittain noin 1 500 hevosta, joista 30 % on ravihevosta ja 70 % ratsuja ja poneja. Vuonna 2009 Suomeen rekisteröitiin jopa 3 518 tuontihevosta, ja etenkin ratsuhevosten ja ponien tuonti kasvoi huomattavasti. Suomen Hippos-konsernin vuosikertomuksen mukaan tuotujen ratsuhevosten ja –ponien rekisteröinti kasvoi vuonna 2009 jopa 101,6 prosenttia. Kasvu voi osittain johtua myös 1.7.2009 voimaan tulleesta EU-komission asetuksesta 504/2008, joka velvoittaa rekisteröimään kaikki hevoseläimet. Suomessa syntyy vuosittain noin 4 200 varsaa, joten tuontihevosten osuus on Suomeen rekisteröitävistä hevosista melko suuri. (Suomen Hippos Ry 2010.)

Baltian maiden liittyessä Euroopan Unioniin vuonna 2004 hevosten tuonti esimerkiksi Latviasta ja Virosta helpottui huomattavasti. Baltian maat ovatkin yhdessä vanhojen perinteisten hevosmaiden kanssa, kuten Saksa ja Hollanti, tärkeitä hevosten tuontimaita Suomelle. Vuonna 2009 Suomeen tuotiin eniten hevosia Saksasta, jonka jälkeen Virosta, Latviasta, Hollannista ja Puolasta. (Suomen Hippos ry 2010.)

1.1 Tutkimuksen tavoitteet

Kansainvälisestä hevoskaupasta kertovia opinnäytetöitä ei ole ammattikorkeakoulujen verkkokirjasto Theseukseuksessa, ja ainoastaan yksi suomalainen kirja on kirjoitettu aiheesta. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena onkin kartoittaa hevoskauppaan liittyviä erityispiirteitä ja –kysymyksiä, ja koota yhteen koko prosessin kaikki vaiheet. Yleensä hevoskaupan toimijat ovat ammatiltaan ratsastuksenopettajia tai hevosvalmentajia, joilla on pitkä kokemus hevosista, muttei tarkempaa tietoa kaupallisesta prosessista.

Tutkimuksen tavoitteena on, että hevoskaupan toimijat osaisivat varautua mahdollisiin ongelmatilanteisiin ja ennaltaehkäistä ongelmia, esimerkiksi laatimalla selkeitä ja yksityiskohtaisia kauppasopimuksia. Hevoskaupan toimijoiden pitäisi ongelmatilanteiden ilmetessä osata toimia oikein minimoidakseen vahingot ja

säilyttääkseen itsellään esimerkiksi oikeuden vedota virheisiin tekemällä rekla-
maation oikein.

Case-osuuden tavoitteena on tarkastella, kuinka Messilän Kartanon Talli tekee
hevoskauppaa, ja millaisia ongelmia he ovat kohdanneet kauppaa tehdessään. Ca-
se-osuuden tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa mahdollisia ongelmakohtia hei-
dän käyttämissään menetelmissään, ja tämän opinnäytetyön teoria-osuuden perus-
teella ja avulla antaa ohjeita, kuinka tehostaa toimintaa ja välttyä ongelmia tule-
vaisuudessa. Liitte kaksi on englanninkielinen kauppasopimuksen mallipohja, jota
yritys voisi käyttää jatkossa kansainvälistä hevoskauppaa tehdessään.

1.2 Tutkimuksen rajaukset

Tässä tutkimuksessa käsitellään ratsuhevosten osto- ja tuontiprosessia Euroopan
unionin sisämarkkinoilla, eli ulkopuolelle on jätetty esimerkiksi ravihevosten sekä
jalostuskäyttöön tarkoitettujen hevosten tuonti. Vaikka eri käyttöön tarkoitettujen
hevosten tuonti ei suurestikaan eroa toisistaan, eroja on esimerkiksi millaisia va-
kuutuksia hevonen tarvitsee ja kuinka tarkasti sopimusta laadittaessa täytyy erotel-
la hevosen aiottu käyttötarkoitus.

Ulkopuolelle on jätetty myös Euroopan Unionin ulkopuoliset maat, koska muuten
työstä tulisi aivan liian laaja, sillä maiden väliset vaatimukset hevoskaupassa vaih-
televat suuresti, esimerkiksi terveysvaatimusten ja lakien kohdalla. Kansainväli-
sessä hevoskaupassa EU:n sisämarkkinoilla soveltuu YK:n kansainvälinen kaup-
palaki, joka tunnetaan myös nimellä CISG (Contract for the International Sale of
Goods), johon jatkossa tullaan viittaamaan kauppalakina (Lehtola & Wegelius
2005, 73). Puhuttaessa kuluttajansuojalaista, tarkoitetaan Euroopan Unionin kulut-
tajansuojalakia.

EU-maista kansainvälistä kauppalakia eivät noudata Iso-Britannia, Irlanti, Malta,
Kypros ja Portugali, ja jos näiden maiden kanssa kauppaa tehdessä halutaan nou-
dattaa kansainvälistä kauppalakia, on siihen tehtävä selvä viittaus kauppasopi-
mukseen (Helsingin seudun kauppakamari 2004).

Tutkimuksessa on keskitytty myyjän ja ostajan välisiin suhteisiin, ja ulkopuolelle on rajattu ostajan ja rahdinkuljettajan väliset sopimukset. Hevoskaupassa käytäntönä on usein, että jos erikseen ei sovita kauppasopimuksessa toisin, on hevosen kuljettaminen uudelle omistajalle ostajan vastuulla, ja ostaja tekee sopimuksen hevosenkuljettamisesta rahdinkuljettajan kanssa, jollei hae hevostaa itse.

Tutkimuksessa keskitytään pääasiassa ammattimaiseen, elinkeinonharjoittajien väliseen hevoskauppaan, mutta vertailun vuoksi välillä on myös viitattu kuinka meneteltäisiin, jos ostaja olisikin yksityishenkilö, eli kuluttaja. Toimijaa voidaan pitää elinkeinonharjoittajana, jos hän sopimusta tehdessään toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen ammatti- tai elinkeinotoimintaansa, tai toimii elinkeinon harjoittajan puolesta tai hänen nimissään. Elinkeinoharjoittaja voi olla oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö. (Europa 2009.)

Seuraavan sivun alussa olevassa kuviossa esitetään tämän opinnäytetyön rajauksia niin, että paksunnetut ja ympyröidyt sanat sisältyvät tämän opinnäytetyön aiheeseen, ja ulkopuolelle jääneet alueet näkyvät ympyröityjen sanojen ulkopuolella. Tämä opinnäytetyö käsittelee siis vain Euroopan Unionin maita, jotka ovat allekirjoittaneet YK-kauppasopimuksen, sekä Iso-Britanniaa, Irlantia, Portugalia, Maltaa ja Kyprosta, jos kauppasopimuksessa sovitaan, että noudatetaan kansainvälistä kauppalakia. Lisäksi työ käsittelee vain ratsastuskäytössä olevia hevosia, jättäen ravihevokset ja jalostushevokset opinnäytetyön ulkopuolelle. Tässä opinnäytetyössä on keskitytty ostajan ja myyjän välisiin sopimuksiin ja velvollisuuksiin, jättäen rahdinkuljettajan ja muiden kolmansien osapuolten kanssa tehdyt sopimukset ulkopuolelle.

KUVIO 1: Opinnäytetyön rajaus

1.3 Tutkimusmenetelmät

Kvalitatiivisen tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä on hyödynnetty sekä kirjallisia lähteitä että aineistoa Internetistä, ja case-osuudessa on haastateltu Mes-silän Kartanon Tallilla hevosten ostosta vastaavaa Anu Iivanaista. Haastattelu on suoritettu teemahaastatteluna, jossa kysymysten aihealueet olivat etukäteen suunniteltuja. Lisäkysymyksiä ja tarkentavia kysymyksiä käytettiin selventämään sekä syventämään saatuja vastauksia. Kysymykset löytyvät opinnäytetyön lopusta liitteestä yksi.

Kvalitatiivisen tutkimukselle on tyypillistä, että tutkimus on kokonaisvaltaista tiedonhankintaa ja aineistoa kootaan luonnollisissa ja todellisissa olosuhteissa, eikä lähtökohtana ole hypoteesin tai teorian testaaminen, vaan aiheen yksityiskoh-tainen ja monipuolinen tarkastelu. Teemahaastattelu sopii hyvin kvalitatiivisen, eli laadullisen, tutkimuksen tarpeisiin, koska haastattelun aihepiirit ovat etukäteen tiedossa, mutta kysymysten muotoa ja järjestystä voidaan muuttaa vastaamaan tarkoitusta paremmin haastattelun aikana. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 160, 203.)

Hevoskaupasta ei ole kirjoitettu aikaisemmin yhtenäistä kuvausta koko prosessis-ta, joten paras keino saada kokonaiskuva aiheesta on haastatella esimerkkiyritystä, jolla on pitkä kokemus alasta. Haastattelun etuna on myös, että saatuja vastauksia

voidaan helposti selventää ja syventää esittämällä lisäkysymyksiä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 200).

Kirjallisten lähteiden lisäksi tämän opinnäytetyön teorian tukena on käytetty omaa havainnointia ja havaintoja, jotka ovat tulleet eri hevostalleilla käydessä ja alaa muutenkin seuraten, esimerkiksi eri hevosvalmentajien ja muiden henkilöiden kanssa keskustellen, joilla on kokemusta hevosten tuonnista ulkomailta. Hiljaista tietoa on myös hyödynnetty etenkin tämän opinnäytetyön alussa kappaleessa, joka kertoo ostoprosessin kulusta. Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan ”ei-sanallista tietoa, joka kertyy ihmiselle toiminnallisen kokemuksen kautta” (Nuutinen 2008).

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön ensimmäisessä kappaleessa johdannossa käydään läpi tutkimuksen tavoitteet ja tutkimusmenetelmät, sekä tutkimuksen rajaukset ja opinnäytetyön rakenne. Kappaleessa kaksi käsitellään ostoprosessin kulkua kokonaisuudessaan, jotta lukija saa kokonaiskuvan kaikista hevoskauppaan liittyvistä vaiheista ja mahdollisista ongelmatilanteista.

Tämän jälkeen siirrytään tarkastelemaan hevoskauppaan liittyviä osa-alueita tarkemmin, ja kappale kolme kertoo hevoskaupan lainsäädännöstä. Lainsäädäntökappaleessa käsitellään tarkemmin kauppasopimuksen laatimista, virheen määrittelyä, vaaranvastuun siirtymistä ja mitä merkitystä sillä on virheen syntymisen ajankohdan ja riskin jaon kannalta, sekä reklamaation tekemistä.

Kappale neljä käsittelee hevoskauppaan liittyvää logistiikka, kuten millaisia asiakirjoja tarvitaan, miten hevosen kuljetus Suomeen on useimmiten järjestetty sekä millaisia vakuutuksia hevoselle kannattaisi ottaa ja missä vaiheessa. Lisäksi asiakirja-kappaleen alaluvussa on kerrottu yksityiskohtaisemmin hevosen rekisteröinnistä Suomessa, koska jokainen Suomessa oleva hevonen on ensin tunnistettava oman alueen hevosjalostusliitossa ja rekisteröitävä tämän jälkeen Suomen Hippokseen.

Viidennessä kappaleessa esitellään case-yritys Messilän Kartanon Tallin toimintaa ja heidän toimintatapojaan hevoskauppaa tehdessä. Kappaleessa kerrotaan ensin tutkimusmenetelmistä, jonka jälkeen on lyhyt yritysesittely ja kerrotaan tarkemmin yrityksen nykytilasta ja toimintatavoista. Lopuksi kappaleessa on johtopäätöksiä ja kehitysideoita Messilän Kartanon Tallin toiminnasta. Liitteenä löytyy ehdotus malli-pohjaksi, jota yritys voisi käyttää kansainvälisissä hevoskaupoissa EU:n sisämarkkinoilla.

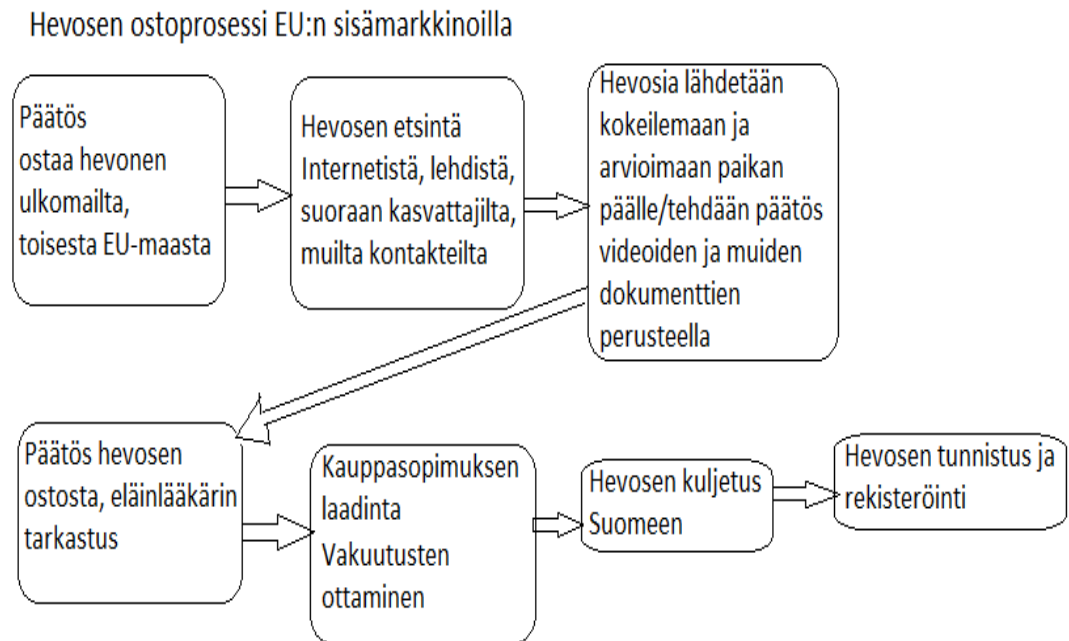
Lopuksi kappale kuusi on yhteenveto, jossa kerrataan tämän opinnäytetyön tärkeimmät pääkohdat ja tutkimuksen tulokset.

2 OSTOPROSESSIN KULKU

Hevosen ostamiseen liittyy ensin sopivan hevosen etsintää ja kokeilua, sekä hevosta täytyy muutenkin arvioida, sopiiko hevonen aiottuun käyttötarkoitukseen. Myyjä on usein teettänyt hevosesta jo etukäteen eläinlääkärillä myyntitarkastuksen, mutta myös ostaja voi vaatia hevoselle ostotarkastusta, jotta hän saisi nähdä eläinlääkärin lausunnon sekä eläinlääkärin tekemän arvion hevosen terveydentilasta. Eläinlääkärintarkastuksen tuloksia arvioitaessa on tärkeää muistaa, että esimerkiksi harrastehevosen terveysvaatimukset ovat erilaiset kuin vaativaan kilpailukäyttöön tulevan hevosen.

Aivan halpaa perusharrastehevosta ei kannata lähteä hakemaan ulkomailta, koska hevosen kauppahinnan lisäksi kuluja syntyy myös matkakuluista, kun hevosta mennään kokeilemaan, hevosen matkustuskuluista ja rekisteröinnistä Suomen Hippokseen. Jos etsii laadukkaampaa hevosta, tai nuorta hevosta jolta löytyy potentiaalia, tai jotain harvinaisempaa rotua, ulkomailta hevosen hankkiminen on silloin aivan varteen otettava vaihtoehto.

Kuvio kaksi seuraavan sivun alussa havainnollistaa, kuinka hevosen ostoprosessi yleensä etenee, kun hevosta ollaan ostamassa Euroopan Unionin sisämarkkinoilla. Ensiksi on päätettävä lähdetäänkö hevosta etsimään ulkomailta ja mistä maista, vai tyydytäänkö kotimaiseen hevosvalikoimaan. Kun päätös hevosen ostamisesta toisesta EU-maasta on tehty, hevosia aletaan etsiä eri lähteistä. Seuraavaksi valitaan joukosta sellaiset hevoset, joita kannattaa lähteä kokeilemaan, tai päätös sopivasta hevosesta tehdään esimerkiksi videoiden perusteella. Hevoselle tehdään eläinlääkärintutkimus, ja jos hevonen yhä vaikuttaa sopivalta, laaditaan hevosesta kauppasopimus. Tämän jälkeen ostaja ottaa hevoselle vakuutuksen ainakin matkan ajaksi ja hoitaa hevosen kuljetuksen Suomeen. Suomessa hevonen täytyy tunnistaa ja rekisteröidä Suomen Hippokseen.

KUVIO 2: Ratsuhevosen ostoprosessiin sisältyvät eri vaiheet

2.1 Hankintalähteet

Kun kuluttaja, eli yksityishenkilö, haluaa ostaa hevosen toisesta EU-maasta, on suositeltavaa käyttää välittäjää tai ostaa hevonen myyntitalilta, ja hyödyntää heidän kokemusta hevosten tuonnista ja ostosta ulkomailta. Kokeneilla hevoskauppi-ailla ja välittäjillä on usein jo pidenpiaikaisia kontakteja hevosten myyjiin ja he tietävät mistä aloittaa hevosen etsintä. Myyjät ovat usein vielä tarkempia millaisia hevosia myyvät tällaisissa tapauksissa, koska jos kauppa epäonnistuu tai ostajille tulee ”huijattu olo”, he menettävät tällöin tärkeän liikekumppanin ja mahdollisuuden myydä lisää hevosia välittäjän kautta.

Myyjän on tärkeää suojella mainettaan hyvien hevosten myyjänä sekä rehellisenä ja luotettavana kauppakumppanina. Käyttämällä kokenutta välittäjää ostajan on mahdollista saada parempi suoja itselleen ja onnistua todennäköisemmin löytämään juuri hänelle sopiva hevonen. Myyntitalleilla on aina samaan aikaan myynnissä useita hevosia, ja samalla reissulla ostajalla on mahdollisuus kokeilla montaa eri hevosta, ja todennäköisyys löytää itselleen juuri sopiva on suurempi. Hevonen yleensä mahdollista vaihtaa toiseen hevoseen myöhemmin, jos osoittautuu-

kin, ettei hevonen ollutkaan ostajalle sopiva, tai soveltunut käyttötarkoitukseen johon ostaja oli sen hankkinut.

Internet on helpottanut hevosen etsintää ulkomailta huomattavasti. Monilla myyntitalleilla, välittäjillä ja kasvattajilla on omat Internet-sivunsa, ja he esittelevät sivuillaan myynnissä olevia hevosiaan. Hevosen suku sekä vanhempien tulokset on helppo tarkistaa eri tietokannoista ja etsimällä kilpailu- ja näyttelytuloksia hakukoneilla.

Hevosista on usein kuvattu video, jossa hevosta esitetään ratsastaen eri askelleissa, hevonen esittää joitakin kouluratsastusliikkeitä ja hyppää muutaman esteen tai esteradan. Kun kyse on etenkin nuorista hevosista, on hevosista usein kuvattu lisäksi video hevosen irtohypytyksestä. Potentiaaliset ostajat voivat arvioida hevosen hyppykapasiteettia ja hyppytekniikkaa paremmin ja tarkemmin, kun näkevät kuinka nuori hevonen hyppää ilman ratsastajaa.

Myös monissa ulkomaisissa hevoslehdissä on erittäin kattava hevosten myyntiosio, ja lehdissä ilmoittavat usein sekä yksityiset hevosten myyjät että hevosten kasvattajat ja muut hevosalan ammattilaiset ja elinkeinonharjoittajat. Ilmoitukset ovat yleensä kuvallisia ja niistä selviävät hevosen perustiedot, kuten hevosen ikä, sukupuoli, rotu ja koulutustaso. Tällaisia lehtiä ovat esimerkiksi Suomesta useista lehtipisteistä löytyvä Horse&Rider, jossa on myytäviä hevosia lähinnä Britannias-ta, sekä saksalainen Pferdebörsen, jossa on hevosten myynti-ilmoitusten lisäksi myös hevoskauppaan liittyviä hyödyllisiä artikkeleja.

Monia kalliitakin hevosia on ostettu Suomeen pelkästään hevosesta olemassa olevien videoiden perusteella. Hevosalan ammattilaisilla on kykyä nähdä videoiden perusteella onko hevosella haluttuja ominaisuuksia ja kykyä esimerkiksi kilpahevoseksi tietylle tasolle, ja heillä on taitoa ja kykyä käsitellä ja ratsastaa kaikenlaisia hevosia, niiden luonteesta ja muista ominaisuuksista riippumatta. Ostaminen pelkästään nähdyn videon perusteella (ja eläinlääkärin lausunnon) vaatii ostajalta myös suurta luottamusta hevosen myyjään tai mahdolliseen välittäjään, ja kaupapakkumpaneiden täytyisi olla jo ennestään tuttuja toisilleen.

Kun ostaja on löytänyt mielenkiintoisen hevosen, nähnyt hevosesta sekä kuvia että mahdollisesti videoita, kysellyt lisätietoja myyjältä sekä pohtinut sopisiko kyseessä oleva hevonen hänelle ja käyttötarkoitukseen johon hän on hevosta ostamassa, sopii ostaja myyjän kanssa milloin hän voi tulla katsomaan ja kokeilemaan hevosta. Lähdetessä kokeilemaan hevosta on hyvä ottaa mukaan asiantuntija, jos vain mahdollista, etenkin jos ostajalla ei ole riittävästi kokemusta arvioida hevosen sopivuutta hänelle ja aiottuun käyttötarkoitukseen. On pystyttävä arvioimaan hevosen luonnetta ja suorituskykyä, hevosen psyykkisiä ominaisuuksia sekä hevosen kestävyyttä, esimerkiksi hevosen rakennetta.

Jos ostaja ottaa mukaan asiantuntijan, esimerkiksi ratsastuksenopettajansa tai valmentajansa, hänen tulee yleensä järjestää molempien matkat sekä majoitus ja muut suorat kulut. Mahdollisesta palkkiosta he voivat sopia keskenään. Isommalta hevosten myyntitaltilta tai kasvattajalta ostaessa on etuna, että samalla reissulla ostajalla on mahdollisuus nähdä ja kokeilla useampia hevosia, ja mahdollisuus löytää hänelle sopiva hevonen on suurempi kuin yksittäisiä hevosia kokeillessa. Usein on myös mahdollista vaihtaa hevonen toiseen, jos alkuperäinen hevonen ei sovellukaan ostajalle. Tosin kun hevonen on jo tuotu Suomeen, on sen palauttaminen ja vaihtaminen melko työläs ja monimutkainen prosessi, jollei osapuolten välinen kauppa ole säännöllistä.

Hevosen perusteellinen arviointi käsittää hevosen näkemisen tallissa, sen tarkistamisen hevosen ollessa paikallaan ja liikkeiden arvioimisen maasta käsin esitetynä, hevosen esittämisen ratsastettuna tai nuorten hevosten ollessa kyseessä hevosen vapaana esittämisen. Jos hevonen todella kiinnostaa tekee ostaja tai hänen asiantuntijansa hevosen koeratsastuksen. Koeratsastuksessa on kokeiltava oikeasti niitä asioita joita hevoselta odottaa, eikä tyytyä vain ratsastamaan helppoja tehtäviä. Jos esimerkiksi kouluratsastushevosta etsiessä tuntuu, ettei hevoselta löydy riittävästi liikettä, on paras kokeilla reilusti miten hevonen liikkuu. Jos liikettä ei silti tunnu löytyvän, on viisainta siirtyä etsimään seuraava hevosta, kuin mitä ajatella, että voisi muokata tästä huippukouluratsun. Usein asiantuntijoilla on silmää

nähdä mitä hevosessa voidaan koulutuksella muokata, ja mitkä ovat hevosen rajat. (Lehtola & Wegelius 2005, 41, 50-52.)

2.2 Ostopäätöstä seuraavat toimenpiteet

Sopivan hevosen löydyttyä ei kannata jäädä aikailemaan, vaan kauppa on löytävä lukkoon heti. Hevosta ei yleensä voi varata itselleen ennen kuin kauppasumma tai varaus-/osamaksu on suoritettu myyjälle. Sopimus kaupasta voidaan katsoa syntyneeksi, kun sekä ostaja että myyjä ovat yksimielisiä kaupanehdoista ja kauppaan sitoutumisesta. Tätä usein edellyttää ostajan jättämä tarjous hevosesta, jonka myyjä voi joko hyväksyä tai esittää oman hintapyyntönsä. Hinnan lisäksi voidaan neuvotella myös esimerkiksi mitä varusteita ostaja saa hevosen mukaan, kuten esimerkiksi hevosen oman satulan, loimia tai muita hoitotarvikkeita.

Perinteisesti hevoskaupassa asioista on sovittu vain suullisesti laatimatta mitään sen tarkempaa dokumenttia ja kauppa on sinetöity kädenpuristuksella. Tätä voidaan pitää sitovana sopimuksena, koska se on vakiintunut käytäntö. Silti olisi huomattavasti varmenpaa laatia kunnollinen kauppasopimus, mistä käy ilmi kaikki tärkeät tiedot, kuten esimerkiksi hevosen aiottu käyttötarkoitus ja vaaranvaastuun siirtyminen. Kauppasopimuksen laatimista ja yksityiskohtia käydään läpi vielä tarkemmin kappaleessa kolme, joka kertoo hevoskaupan lainsäädännöstä. Etenkin niin kutsutuissa suurissa ja vanhoissa hevosmaissa, kuten Saksassa, käytetään vielä nykyäänkin kädenpuristusta kaupan sinetöinnissä. Usein kaupan lopulliseen toteutumiseen vaaditaan kuitenkin, että hevonen läpäisee eläinlääkärin suorittaman sekä kliinisen että röntgenologisen tutkimuksen. (Lehtola & Wegelius 2005, 62.)

Kun hevonen on läpäissyt eläinlääkärin tarkastuksen, ja kaupasta on tullut sen myötä sitova, tai kauppasopimus on allekirjoitettu, ostajan ja myyjän on sovittava hevosen kuljetuksesta ostajalle. Hevoskaupassa käytäntönä on ollut, että ostaja hoitaa hevosen kuljettamisen. Hevosen kuljettamiseen liittyvistä luvista ja tarvittavista asiakirjoista on kerrottu tarkemmin luvussa neljä, joka kertoo logistiikasta. Luvussa neljä on myös kerrottu yleisesti kansainvälisessä kaupassa käytettävistä

toimitusehdoista, joita voitaisiin soveltaa myös hevoskauppaan. Toimitusehtojen käyttö selkeyttäisi ostajan ja myyjän velvollisuuksia, sekä kustannusten ja riskin jakaantumista.

Yli 35 vuotta hevoskauppaa tehnyt kokenut hevoskauppias Juha Ruutsalo kertoo Internet-sivuillaan belgialaisesta esteponista, josta hän oli jo tehnyt kaupat, mutta antoi omistajalle luvan kilpailla ponilla vielä viimeisissä estekilpailuissa, joissa poni voitti. Kuljetusyhtiön tulesa hakemaan ponia, omistajat eivät olleet enää halukkaita luopumaan ponista, ja palauttivat ponista maksetun summan ja tarjosivat toista nuorta ponia tilalle. Ruutsalon mukaan näin ei yleensä pääse käymään hänelle, koska hän on varautunut tällaisiin tilanteisiin normaalisti siirtämällä ostamansa hevoset samantien hänen omalle tallilleen tai ainakin pois edellisestä paikasta. (Ruutsalo 2011.)

Yleensä hevosta ei ole mahdollista kuljettaa pois saman tien, kun kaupasta on päästy yhteisymmärrykseen, vaan ostaja tarvitsee aikaa sopiaukseen kuljetusyhtiön kanssa milloin hevonen on mahdollista hakea. Tässä on myös yksi syy miksi hevoskaupoissa olisi erittäin tärkeää kirjoittaa selkeä kauppasopimus, ja muistaa sopia myös vaaranvastuun siirtymisestä, jos hevonen jää odottamaan kuljetusta myyjän talliin. Samalla olisi hyvä tehdä sopimus hevosen hoidosta ajalta, jonka hevonen on omistajanvaihdoksen jälkeen myyjän tallissa.

Kun ostopäätös hevosesta on tehty, kannattaa vakuutusyhtiölle jättää samantien tarjouspyyntö hevosen vakuutuksista, jotta vakuutus saataisiin mahdollisimman pian voimaan. Samalla pitää varata myös aika hevosen tunnistamiseen ja rekisteröintiin. Hevosen vakuutusvaihtoehtoista ja rekisteröinnistä kerrotaan myöhemmin tarkemmin luvussa neljä, joka kertoo hevoskauppaan liittyvästä logistiikasta.

2.3 Maahantuonti

Maahantuontia varten hevosella täytyy olla mukanaan tunnistusasiakirja, joka on joko hevospassi tai hevosen lähtömaassaan saama rekisteröintitodistus. Lisäksi hevosella tulee olla hevosen lähtömaan virkaeläinlääkäriin myöntämä todistus hevosen terveyden tilasta, joka voidaan helposti tulostaa TRACES-järjestelmästä hevosen mukaan, ja viranomaiset pystyvät näkemään todistuksen sähköisesti. (Evira 2010.)

Usein hevosen kuljetuksen Euroopasta hoitaa hevosten kuljetuksiin erikoistunut kuljetusalan yritys, koska pidemmille matkoille on asetettu eläinsuojelullisia säästöksiä hevosenkuljetusautolle, sekä kuljettajalla on oltava kuljetuslupa. Luvista löytyy tarkemmin tietoa logistiikka-kappaleesta. Monilla hevosenkuljetusyrityksillä on säännöllisiä kuljetusreittejä esimerkiksi Saksasta ja Belgiasta Suomeen, ja autosta voi varata paikan omalla hevoselleen tai tilata kuljetuksen erikseen.

Jos vaaranvastuun siirtymisestä ei ole sovittu erikseen kauppasopimuksessa, kauppalain mukaan vaaranvastuu siirtyy ostajalle kun tavara luovutetaan ensimmäiselle rahdin kuljettajalle, eli tässä tapauksessa kun kuljetusyritys hakee hevosen autoonsa myyjän tallista. Siksi hevosella olisi hyvä olla voimassa oleva vakuutus jo tässä vaiheessa, koska hevosen lastaaminen kuljetusautoon ja matka sisältää paljon riskejä.

Kun hevonen saapuu maahan, alueen hevosjalostus liiton täytyy tunnistaa ensin hevonen, jonka jälkeen voidaan aloittaa hevosen rekisteröintiprosessi Suomen Hippokseen. Kaikki Suomessa olevat hevoset on tunnistettava ja rekisteröitävä Suomen Hippokseen, joka on raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö. Hevosten tunnistamistilaisuuksista ja rekisteröintiprosessista on kerrottu tarkemmin logistiikka-kappaleen alaluvussa rekisteröinti.

3 HEVOSKAUPAN LAINSÄÄDÄNTÖ

Hevoskaupassa sovelletaan kauppalakia, tai ostajan ollessa kuluttaja ja myyjän elinkeinonharjoittaja, kuluttajansuojalakia. Hevonen on siis kaupankohteena ollessaan verrattavissa esimerkiksi autoon tai paperikoneen osaan. Hevonen on kuitenkin elävä eläin, ja tämä voi aiheuttaa ongelmia, esimerkiksi kun hevosessa ilmenee oston jälkeen jokin sairaus, tai sen käytös muuttuu eikä uusi omistaja pärjääkään sen kanssa, tai voi käyttää hevosta haluamallaan tavalla tai tarkoitukseen johon hevonen on ostettu. Kuinka selvittää oliko hevosella sairaus jo ennen ostohetkeä, johtuuko sen käytöksen muutos uusista olosuhteista vai onko se osa hevosen persoonallisuutta, joka ostajan olisi pitänyt huomata jo ennen ostopäätöstä. (Lehtola & Wegelius 2005, 73.)

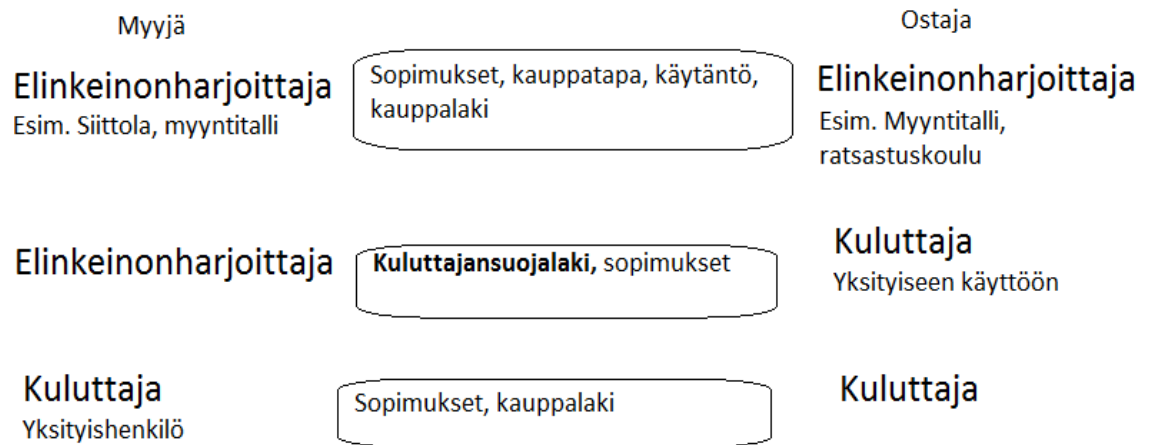
3.1 Lain soveltaminen

Kansainvälistä kauppalakia voidaan soveltaa hevoskauppaan, kun hevosta ei myydä yksityiseen, perheen tai kotitalouden käyttöön. Kauppalaki soveltuu siis niissä tapauksissa kun hevosen ostajana on esimerkiksi ratsastuskoulu tai yritys, joka ostaa hevosia ulkomailta myydäkseen niitä eteenpäin Suomessa. Laki voidaan syrjäyttää osapuolten välisellä kirjallisella tai suullisella sopimuksella, tai osapuolten käyttämällä käytännöllä tai kauppatavalla (Kauppalaki artikla 6 & 9).

Kuluttajan, eli yksityisen henkilön ostaessa hevosta ulkomailta omaan käyttöönsä, kuluttajaa suojaa Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi 1999/44/EY, joka on sovellettavissa kun yksityinen henkilö ostaa hevosen elinkeinonharjoittajalta. Kuluttajan on myös mahdollista hakea apua ja ratkaisua riitatilanteisiin Euroopan kuluttajakeskusten verkostosta, ECC-Netistä. (Euroopan komissio, 2011.)

Kuvio kolme selventää mitä lakia voidaan soveltaa, kun kyseessä on kahden elinkeinonharjoittajan välinen kauppa, elinkeinonharjoittajan myydessä kuluttajalle sekä mitä lakia voidaan soveltaa kahden yksityishenkilön välisessä kaupassa. Kuluttajansuojalaki on pakottavaa lainsäädäntöä ja siksi se näkyy kuvio paksunnettuna, sillä sitä on noudatettava aina. Kauppalaki puolestaan on mahdollista syr-

jäyttää osapuolten välisillä sopimuksilla, kauppataavalla tai käytännöllä, joten siksi kauppalaki on mainittu vasta viimeisenä vaihtoehtona, kun osapuolten välisiä velvollisuuksia selvitetään tai ongelmia ratkotaan.

KUVIO 3: Lakien soveltuvuus ja pakottavuus, eniten painoarvoa on ensiksi luetellulla asialla.

3.1.1 Kauppasopimus

Sopimus katsotaan kauppalain mukaan syntyneeksi kun ”tarjouksen hyväksymisestä tulee kauppalain mukaan sitova” (Kauppalaki, artikla 23). Sopimuksen syntyä edeltää siis tarjous ja tarjouksen hyväksyminen. Hevoskaupassa tarjous ja tarjouksen hyväksyminen tehdään yleensä suullisesti joko paikanpäällä tai puhelimitse. Hyväksyminen on sitova silloin, kun se ei sisällä ehtoja, jotka muuttaisivat tarjouksen sisältöä oleellisesti. Tällaisia ehtoja hevoskaupassa voivat olla hintaa, hinnan maksua, hevosen luovutuspaikkaa ja –aikaa sekä osapuolten vastuuta tai riitojen ratkaisua koskevat ehdot, lisäykset tai rajaukset. (Kauppalaki artikla 19.)

Ongelmana hevoskaupassa on usein, että kirjallista sopimusta ei ole laadittu ollenkaan, tai se on tehty niin suurpiirteisesti, ettei siitä ole hyötyä todellisessa riitalanteessa. Kun kirjallista sopimusta ei ole, osapuolten välinen suullinen sopimus pätee (Kauppalaki artikla 11). Selkeän kirjallisen sopimuksen tärkeyttä ei voi painottaa liikaa, koska suullinen sopimus jättää usein paljon epäselvyyksiä, esimer-

kiksi miten toinen osapuoli tarkalleen ottaen ilmaisi hevosen tulevan käyttötarkoituksen ja mitä myyjä sanoi hevosen koulutustasosta. (Lehtola & Wegelius 2005, 83.)

Jouni Sakin toimittamassa kirjassa Ostotoiminnan kehittäminen (1982, 92 - 93) esitetään kolme limittäin olevaa osa-alueita, jotka liittyvät hankintasopimuksen tekoon. Nämä osa-alueet ovat sopimuksen tekninen, kaupallinen ja juridinen sisältö. Sopimukseen tulisi kirjata selkeästi sopimusosapuolet, kaupankohde, maksutapa ja kauppasumma sekä eritellä missä vastuu hevosesta siirtyy myyjältä ostajalle. Lisäksi myöhemmin käsiteltävää reklamaatioaikaa määriteltäessä helpottaisi, jos kauppasopimuksessa olisi määritelty, kuinka paljon ostajalla on aikaa ilmoittaa myyjälle, mikäli havaitsee hevosesta virheen. Hevosen koulutustaso, hevosen fyysiset ja psyykkiset ominaisuudet sekä sairaudet ja tapaturmat joita hevoselle on sattunut, on myös hyvä kirjata ylös sopimukseen. (Pferdebörse 1/2011.)

Edellämainittujen kohtien lisäksi kauppasopimukseen on tärkeää kirjata ylös hevosen tuleva käyttötarkoitus ja mielellään ketkä hevosta tulevat käsittelemään. Esimerkiksi kokeneen ammattilaisen kilpahevonen voi olla luonteeltaan ”rajumpi” kuin aloittelevan nuoren ensimmäin kilpahevonen. Lisäksi olisi hyvä sopia kuinka toimitaan, jos hevonen ei vastaakaan sopimuksessa luvattua. Onko mahdollista vaihtaa hevonen toiseen, tai jos esimerkiksi hevosen terveyteen liittyvä ongelma pystytään korjaamaan erityiskengityksellä, hoitaako silloin myyjä hevoselle vaa-dittavan hoidon, virheen korjaamiseksi?

Sopimusta laadittaessa on noudatettava pakottavaa lainsäädäntöä. Esimerkiksi elinkeinonharjoittajan myydessä kuluttajalle, on noudatettava kuluttajansuojalaki, muutoin ostajansuojaa rikkovat kohdat sopimuksessa ovat mitättömiä, eli niihin ei voida vedota. Juristiasiantuntijan käyttäminen kauppasopimusta laadittaessa ei olisi huonompi idea, sillä usein itselaadituissa sopimuksissa ongelmina ovat hevosen aiotun käyttötarkoituksen ilmaiseminen, vaaranvastuun siirtyminen ja vakuutuksista sopiminen, eläinlääkäriin antaman lausunnon liittäminen kauppasopimukseen sekä myyjältä saatavien tärkeiden tietojen puuttuminen, kuten esimer-

kiksi hevosen käyttöä, erikoisruokavaliota tai –hoitoja koskevien tietojen. (Lehtola & Wegelius 2005, 82-83.)

Etenkin Suomessa usein myyjät haluavat käyttää sopimuksessa ”sellaisena kuin se on” -ehtoa (Lehtola & Wegelius 2005, 102). Tämä ei kuitenkaan poista myyjän virhevastuuta, tapauksissa joissa hevonen ei vastaa niitä tietoja, joita myyjä on antanut hevosesta ennen kaupantekoa, tai myyjä on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuuttaan sellaisista asioista joita hän on tiennyt hevosesta olevan, tai hänen voidaan olettaa tienneen, jotka koskevat hevosen ominaisuuksia tai käyttöä, joista ostaja on voinut olettaa saavansa tiedon, ja myyjän laiminlyönti vaikuttaa kauppaan. ”Sellaisena kun se on” -ehto ei myöskään poista myyjän vastuuta, kun hevonen on olennaisesti huonommassa kunnossa, mitä ostaja on voinut hinnan ja muiden olosuhteiden perusteella olettaa. (Kansallinen kauppalaki 4:16§) YK:n kauppalaissa ei ole viittausta ”sellaisena kun se on” -ehtoon, joten ei ole aivan selvää kuinka tehokas sellainen varauma on kansainvälisessä hevoskaupassa.

3.2 Virheen määrittely

Virhettä määriteltessä on oleellista mihin käyttötarkoitukseen hevonen on ostettu. Hevosessa olevien virheiden arvointi on erittäin vaikeaa, koska virhettä voidaan harvoin osoittaa suoraan, toisin kuin esimerkiksi tehtaassa liukuhihnalla tuotetun osan, jossa on selvästi virhe, jos se poikkeaa muista valmistetuista osista.

Terve hevonen, ei tarkoita samaa kuin virheetön hevonen (Lehtola & Wegelius 2005,64). Harrastekäyttöön ostetun hevosen terveysvaatimukset ovat erilaiset kuin vaativan tason kilpailemiseen tarkoitettujen urheiluhevosten, ja tämä pitäisi myös myyjän ottaa huomioon hevosta myydessään, jotta välttyttäisiin jatkossa epäselvyyksiltä. On erittäin ongelmallista jälkikäteen yrittää selvittää tiesikö myyjä, tai olisiko hänen pitänyt tietää, ettei hevonen esimerkiksi rakenteensa puolesta tule kestämään säännöllistä valmentautumista ja kilpailua, jos ostaja on selkeästi ilmoittanut myyjälle, että hän on ostamassa hevosta kilpailukäyttöön.

Jos muusta ei ole sovittu, hevosen tulee soveltua tarkoitukseen, ”johon yleensä sellaisia tavaroita käytetään” (Kauppalaki artikla 35). Hevosta ei yleensä osteta vain seuraksi tai olemaan laitumella itsenäisesti, joten ratsuhevosen on sovelluttava jonkin tasoiseen ratsastuskäyttöön. Jos taas hevonen ostetaan nimenomaan vain seuraksi toiselle hevoselle tai kevyeen harrastekäyttöön, tämä tulee kirjata erikseen kauppakirjaan. Harrastehevosen normaalikäytön kriteereinä voidaan pitää kohtuudella ratsastettavuutta, käsiteltävyyttä, tasaista suorituskyykyä ja terveyttä. Myös hevosen hintaa voidaan käyttää apuna arvioitaessa onko kyseessä harrastehevonen vai suoritushevonen. Mikäli taas myyjä on ollut tietoinen hevosen aiottua käyttötarkoituksesta ennen kaupantekoa, ja hän tietää tai epäilee ettei hevonen sovellu aiottuun käyttöön, hänen tulee kertoa tästä ostajalle ennen kaupan tekoa, muutoin hän laiminlyö myyjän tiedonantovelvollisuutta. (Lehtola & Wegelius 2005, 93,95,97.)

Usein ongelmana on näyttää onko hevosella oleva esimerkiksi jännevamma ollut hevosella jo luovutushetkellä, vai onko se syntynyt ostajan luona esimerkiksi huonossa tarhassa. Vaikka hevosesta löytyisikin pieniä poikkeavuuksia, jotka eivät ole haitallisia ostajan kannalta, ne eivät välttämättä muodosta virhettä kyseessä olevassa sopimussuhteessa. On myös olemassa ”tietty virheen sietämistoleranssiraja”, koska hevoskaupan erityispiirteet puoltavat pienten, kokonaisuuteen vaikuttamattomien virheiden sietämistä, sillä eihän aivan täysin virheetöntä hevosta ole olemassakaan. (Lehtola & Wegelius 2005, 88 – 89.)

3.2.1 Yleisimmät virheet

Virheet jaotellaan oikeuskäsityksen mukaan laatuvirheisiin, vallintavirheisiin ja oikeusvirheisiin. Useimmiten hevoskaupassa kyse on laatuvirheestä, eli hevonen ei ominaisuuksiltaan vastaa sitä, mitä ostaja on voinut sopimuksen perusteella olettaa saavansa. Virhe voi olla esimerkiksi hevosen rakenteessa tai hevosen suorituskyykyssä. Vallintavirhe sekä oikeudellinen virhe ovat myös mahdollisia, mutta eivät lainkaan niin yleisiä. Vallintavirheestä voi olla kysymys esimerkiksi silloin, kun hevoselta puuttuvat hevospassi tai rekisteröintitodistus, mikä estää hevosen maahantuonnin ja käytön. Oikeusvirhe voi puolestaan olla kysymyksessä, jos

esimerkiksi hevosen vuokraaja tai tallin pitäjä myy hallussaan olevan hevosen oikeudettomasti. (Lehtola & Wegelius 2005, 86 – 87.)

Yleisimmät virheet hevosessa ovat erilaiset jalka- ja selkävaivat, sekä hevosen sopimattomuus aiottuun käyttötarkoitukseen, joko sen fyysisten tai psyykkisten ominaisuuksien puolesta. Kuten aiemmin mainittiin kauppasopimusta käsitellessä, ongelmana usein on, ettei hevosen tulevaa käyttötarkoitusta ole määritelty selvästi kauppasopimukseen. Tällöin joudutaan määrittelemään hevosen yleinen ja ostaja-kohtainen käyttötarkoitus. (Lehtola & Wegelius 2005, 63.)

3.2.2 Hevosen tarkistus

Ammattilaiset myyjät teettävät usein omalla kustannuksellaan hevoselle eläinlääkärintarkastuksen jo ennen kauppaa tietääkseen millaista hevosta he ovat myymässä. Tätä kutsutaan myyntitarkastukseksi. Usein tarkastus on niin tuore, että se kelpaa myös ostajalle todisteeksi hevosen terveydentilasta. Ostajalla on kuitenkin oikeus pyytää omalla kustannuksellaan hevoselle ostotarkistus. (Lehtola & Wegelius 2005, 62-63.)

Usein myyjät suhtautuvat kriittisesti eläinlääkäriin, jonka ostaja on valinnut suorittamaan tutkimuksen. He eivät halua huonoa mainetta itselleen, jos tarkistuksen suorittaa esimerkiksi ostajan pieneläimiin erikoistunut eläinlääkäri-ystävä, joka ei täysin ymmärrä hevosen terveyden vaatimuksia, tai osaa suorittaa tarkistusta täysin oikein. Tarkistuksen tulisi aina suorittaa hevosiin erikoistunut eläinlääkäri. (Lehtola & Wegelius 2005, 62 – 63.)

Normaali eläinlääkärintarkistus sisältää jalkojen taivutuskokeen ja röntgentutkimuksen, sekä lisäksi tarkastetaan hevosen selkä, silmät, sydän ja keuhkot. Vaikka tarkastuksessa ilmeni poikkeuksia tai muutoksia, riippuu hevosen tulevasta käyttötarkoituksesta, onko löydöksillä vaikutusta tai estettä hevosen käyttöön. Kuvassa yksi näkyy kuinka hevosen etujalalle tehdään taivutuskoe, jonka avulla voidaan selvittää onko etujalan nivelissä hevosella jotain vikaa.

Vaikka taivutuskoe on erittäin yleisesti käytetty osa hevosen eläinlääkärintarkastusta, on se eläinlääkäri Kalevi Karengon mukaan kuitenkin epäspesifinen sekä ongelmallinen tapa arvioida hevosen terveyttä ja rakennetta, ja lisäksi sen tueksi tarvitaan aina muita tutkimuksia. Etenkin Keski-Euroopasta tuotujen hevosten taivutuskokeiden tuloksien arviointi on hankalaa, sillä tulokset näyttävät usein nollassa, kun asteikko on 0 – 5, nollassa tarkoittaen puhdasta ja viiden murtumarampaa. Suomessa taas kaikki pienetkin reaktiot merkitään, joten vain erittäin harvoin hevonen voi saada puhtaan nolla-tuloksen. (Jalonen 2005.)

KUVA 1: Eläinlääkäri taivuttaa hevosen etujalkaa, jonka jälkeen hevosta juoksetaan kovalla alustalla, jotta nähdään aristaako hevonen jalkaansa taivutuksen jälkeen (Tampereen hevosklinikka 2011.)

Eläinlääkärin lausunto voidaan lisätä liitteeksi kauppakirjaan, mutta usein eläinlääkärit eivät halua ottaa myöskään vastuuta itselleen, jos hevosen terveyden tilassa ilmeneekin ongelmia tutkimuksesta huolimatta. Monia piileviä sairauksia ja vammoja on vaikea huomata, ja ne voivat tulla esiin vasta tietynlaisessa käytössä, esimerkiksi harrastehevonen voi elää täysin normaalia elämää pienestä jalkavammasta huolimatta, kun taas se estäisi kilpailuhevosen käytön täysin. (Lehtola & Wegelius 2005, 63.)

3.3 Vaaranvastuu

Vaaranvastuun siirtymisellä on hevoskaupassa kaksi tärkeää merkitystä; riskin jako ostan ja myyjän välillä, sekä hevosen virheellisyyden määrittely (Lehtola & Wegelius 2005, 108). Vaaranvastuun siirryttyä ostajalle tarkoittaa se sitä, että ostajan on maksettava kauppahinta, vaikka tavara olisikin vahingoittunut tai kadonnut (Kauppalaki artikla 66). Vaaranvastuu siirtyy ostajalle sillä hetkellä kun tavara luovutetaan ostajan hallintaan tai ensimmäisen rahdinkuljettajan hallintaan, tai myyjä on tehnyt sen, mitä luovutukselta edellytetään.

Noutokaupassa, mikä on yleisin muoto hevoskaupassa, vastuu siirtyy ostajalle useimmiten sillä hetkellä kun tallin pihalla myyjä ojentaa hevosen riimunarun ostajan tai hänen palkkaamansa hevosenkuljettajan käteen. Jos ostaja hoitaa hevosen kuljetuksen uuteen talliin, voidaan hänen velvollisuutenaan pitää myös hevosen lastausta kuljetusautoon. Hevosen lastaamiseen kuljetusautoon liittyy paljon riskejä, ja lastaamistilanteissa sattuu usein onnettomuuksia. Riskin jaon kannalta on tärkeää olla selvillä, kumman vastuulla hevonen on kuljetusautoon lastaamishetkellä. (Lehtola & Wegelius 2005, 108.)

Seuraavan sivun alussa olevasta kuvasta kaksi voidaan havainnollistaa millaisia riskejä on mahdollista syntyä hevosen lastaamistilanteessa. Hevosen on mahdollista säikähtää jotain ja astua harhaan lastaussillalta, hevonen voi muutoin kompuroida sillalla, tai kolhia itseään lastaussillan tai oviaukon reunoihin. Kuvassa oleva hevonen näyttää kävelevän autoon rauhallisesti, mutta monet hevoset pelkäävät autoon menoa, ja ne joudutaan lastaamaan autoon esimerkiksi pitkien liinujen avulla. Riski, että jotain sattuu hevoselle tälläisessä tilanteessa kasvaa moninkertaiseksi, koska pelätessään hevonen voi tehdä hyvin äkkinäisiä ja arvaamaattomia liikkeitä. Kaikkein kokeneimmillakin hevosalan ammattilaisilla voi sattua vahinkoja lastaamistilanteessa, vaikka hevoset olisivat jo kokeneita matkustajia. Vuonna 2004 kenttäratsastaja Piia Pantsun matka olympialaisiin katkesi, kun hänen kokenut kilparatsunsa Ypäjä Karuso loukkasi itsensä, kun sitä oltiin lastaamassa hevoskuljetusautoon (Helsingin Sanomat 2007).

KUVA 2: Hevosen lastamiseen ja kuljetukseen liittyy paljon riskejä (VS-Kuljetus- ja hevospalvelu 2011)

Jos myyjä puolestaan on luvannut hoitaa hevosen kuljetuksen uuteen kotiin, on hevonen myyjän vastuulla siihen asti ennen kuin se on otettu ulos kuljetusautosta ja luovutettu ostajalle. Jos ostaja ei nouda hevosta ostajasta itsestään johtuvista syistä myyjältä oikeaan aikaan, tai on sovittu että hevonen jää myyjän luoksi esimerkiksi siksi aikaa, että ostaja löytää hevoselle sopivan tallipaikan, siirtyy vaaranvastuu sillä hetkellä ostajalle, kun myyjä on tehnyt osuutensa siitä mitä hevosen luovuttaminen edellyttää häneltä. (Lehtola & Wegelius 2005, 108 – 109.)

Kuluttajansuojalaki tarjoaa kuitenkin paremman suojan ostajalle, ja kuluttajakaupassa vaaranvastuun katsotaan säilyvän myyjällä hevosen ollessa myyjän tallissa. Jos hevonen jää asumaan myyjän talliin pidemmäksi aikaa onkin hyvä tehdä esimerkiksi täysihoidosopimus hevosesta, jossa määritellään tallin pitäjän vastuudet uudestaan, jotta epäselvyyksiltä välttyttäisiin. (Lehtola & Wegelius 2005, 109 – 110.)

Kauppalain 36 artiklan mukaan myyjä vastaa virheestä joka on ollut hevosessa vaaranvastuun siirtymisen hetkellä, vaikka se havaittaisiinkin vasta myöhemmin. Tällöin kyse on piilevästä virheestä, jotka ovat hevosissa yleisiä, ja ilmenevät myöhemmin haittana hevosen käytössä. Virheen syntyajan määrittäminen on usein erittäin hankalaa, ja tarkkaa ajankohtaa on usein lähes mahdotonta selvittää, ja usein joudutaankin hankkimaan useita lausuntoja eri eläinlääkäreillä ja siltikään ei saada selvyyttä milloin virhe hevoseen on syntynyt. (Lehtola & Wegelius 2005, 111.)

3.4 Reklamaatio

Ostajan tulee tehdä reklamaatio kohtuullisessa ajassa, mikäli hän huomaa ostamassaan hevosessa virheen. Kuten muussakin tavarankaupassa, kohtuullinen aika on usein hankala määritellä. Kauppalaki rajaa kohtuullisen ajan kuitenkin kahteen vuoteen, jollei sopimuksessa ole erikseen sovittu pidemmästä ajanjaksosta.

Esimerkkinä on tapaus, joka kertoo Suomessa tapahtuneesta hevossa, mutta tällainen ongelmatilanne voi syntyä tehtiinpä hevossa Suomen rajojen sisällä tai Euroopan Unionin sisämarkkinoilla. Lahden Käräjäoikeudessa vuonna 2006 käsitellystä tapauksesta (KKO:2009:61) tapauksesta käsiteltiin käräjäoikeuden jälkeen vielä hovioikeudessa, jonka jälkeen haettiin muutosta päätökseen vielä korkeimmasta oikeudesta.

Tapauksessa ostajat olivat ostaneet hevosityrittäjältä ratsastus- ja vaelluskäytössä olleen 14-vuotiaan islanninhevosen perheen ratsuksi, ja hevonen alkoi muutama kuukausi ostamisen jälkeen ontua. Hevosella todettiin neljä kuukautta ostamisen jälkeen nivelrikko, joka on etenevä sairaus ja voi estää lopulta hevosen käytön kokonaan. Sekä myyjä että ostaja olivat paikalla kun eläinlääkäri totesi nivelrikon, joten molemmat saivat tiedon hevosen tilasta yhtä aikaa. Hevonen jäi asumaan myyjän tallille omistajanvaihdon jälkeen, mutta muutti uudelle tallille nivelrikon toteamisen jälkeen. Neljä kuukautta nivelrikon toteamisen jälkeen hevonen oli lopetettu, ja kaksi kuukautta hevosen lopettamisen jälkeen ostajat vaativat myyjää purkamaan kaupan, palauttamaan kauppasumman tai antamaan vastaavan sum-

man hinnan alennusta, sekä korvaamaan hevosen lopetuksesta aiheutuneet kustannukset sekä eläinlääkärikulut. (KKO:2009:61.)

Käräjäoikeus katsoi että nivelrikko oli selkeä virhe hevosessa, koska se esti hevosen käytön, ja hevosen lopettamiselle oli painavat syyt, koska kipu haittasi hevosen liikkumista. Käräjäoikeuden mukaan ostajat olivat tehneet reklamaation kohtuullisessa ajassa, kaupan purkamiselle ei ollut estettä vaikka hevonen ei ollut enää palauttavissa myyjälle. Myyjä velvoitettiin palauttamaan kauppahinta sekä korvaamaan kulut. Myyjä valitti päätöksestä, ja tapausta käsiteltiin uudelleen hovioikeudessa. (KKO:2009:61.)

Kouvolan hovioikeuden tuomiossa 27.8.2007 todettiin, että ostajien olisi pitänyt ilmoittaa myyjälle heti, kun hevosen nivelrikko todettiin, että he pitävät sitä virheenä hevosessa ja myyjää vastuullisena siitä. Nyt myyjä ei pystynyt varautumaan ostajien vaatimuksiin, eikä voinut yrittää oikaista virhettä esimerkiksi vaihtamalla hevosta tai rajoittaa virheen määrää käyttämällä hevosta esimerkiksi jalostukseen. Virhe todettiin jo huhtikuussa, mutta ostajat vetosivat siihen vasta lokakuussa, ja vaikka he eivät olleet hevosalan ammattilaisia, oli kohtuullista odottaa heidän tekevän ilmoituksen melko lyhyessä ajassa, etenkin kun kyse oli etenevästä sairaudesta. Hovioikeus kumosi käräjäoikeuden tuomion, hylkäsi kanteen ja vapautti myyjään korvausvelvollisuudesta. (KKO:2009:61.)

Ostajat saivat valitusoikeuden ja vaativat jälleen kauppahinnan palautusta tai hinnan alennusta, sekä 547 euron vahingonkorvauksia. Korkeimmassa oikeudessa selvitettiin olivatko ostajat ilmoittaneet virheestä myyjälle siten, että kuluttajansuojalain mukaan he olisivat säilyttäneet oikeutensa vedota virheeseen. Kuluttajansuojalain mukaan virheeseen täytyy vedota kohtuullisessa ajassa siitä, kun virhe havaittiin, tai olisi pitänyt havaita, mutta ostajalla on kuitenkin aina kaksi kuukautta aikaa vedota virheeseen. (KKO:2009:61.)

Koska myyjä oli paikalla silloin kun eläinlääkäri totesi nivelrikon, korkein oikeus katsoi, että hänen hevosalan ammattilaisena olisi pitänyt ymmärtää, että nivelrikko etenisi ja tulisi estämään hevosen käytön ostajien aikomalla tavalla. Myyjän olisi

ollut mahdollista varautua virheen perusteella esitettäviin kuluttajansuojalain mukaisiin vaatimuksiin. Ostajan ei myöskään tarvinnut erikseen tehdä virheilmoitusta hevosesta, koska myyjä oli paikalla eläinlääkärintarkastuksessa. Ostajilla oli siis oikeus vedota virheeseen hevosessa. (KKO:2009:61.)

Myyjällä ei ollu mahdollisuutta ottaa hevosta takaisin, mutta hevosen lopettamista reilun neljän kuukauden jälkeen nivelrikon takia voidaan silti pitää perusteltuna. Hevosta ei olisi voitu käyttää sairauden laadun huomioon ottaen mihinkään muihunkaan tarkoitukseen, kuten esimerkiksi jalostukseen. On siis selvää ettei virhe hevosessa ollut vähäinen. (KKO:2009:61.)

Myyjä on vedonnut valituksessaan ostajien tehneen reklamaation liian myöhään, ja siksi he olisivat menettäneet oikeuden vedota virheeseen. Korkeimman oikeuden mukaan ostajilla oli kuitenkin oikeus vedota virheeseen ja reklamaatio oli tehty kohtuullisessa ajassa, joten hovioikeuden tuomio kumottiin ja asia jätettiin käräjäoikeuden päätöksen varaan. Päätös ei kuitenkaan ollut yksimielinen, vaan yksi jäsen jätti eri mieltä olevan lausunnon. (KKO:2009:61.)

Kuten esimerkkitapauksesta voidaan huomata, reklamaation tekeminen on melko monimutkainen asia. Asiaan vaikuttaa onko kyseessä elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välinen kauppa, vai kahden elinkeinonharjoittajan tai kahden yksityishenkilön välinen kaupankäynti. Kuluttajakaupassa kuluttajaa suojaa kuluttajansuojalaki, ja kohtuullista aikaa arvioitaessa on otettava huomioon, ettei ostajalla ole samanlaista tietämystä kuin myyjällä.

Reklamaation tekoon kulunut aika katsotaan alkaneeksi siitä hetkestä, kun ostaja havaitsi virheen, tai se olisi pitänyt havaita. Kauppalaki, artikla 36, määrittelee, että ostajan on tarkastettava tavara niin pian kuin se on mahdollista. Hevoskaupassa tämä tarkoittaa sitä, että hevosta on kokeiltava ja alettava käyttää siinä käyttötarkoituksessa mihin se on ostettu, mahdollisimman pian. Jos kaikkia eläinlääkärintarkastuksen osia, tai muita tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia, ei ole tehty aikaisemmin, ne on tehtävä heti. Näin hevosen sopimattomuus tai muut virheet voidaan havaita mahdollisimman pian. Tervettä järkeä on syytä kuitenkin käyttää,

ja antaa hevosen levätä matkan jälkeen ensin kunnolla ja tottua uusiin olosuhteisiin. On myös aivan normaalia, että täysin uuteen paikkaan ja uusien ihmisten keskelle joutunut hevonen on aluksi hieman normaalia hermostuneempi ja käyttäytyy eri tavalla kuin kotonaan, missä ostaja kävi sitä koeratsastamassa.

Jos hevosessa havaitaan virhe, joka on olennainen, ostaja voi kauppalaain artiklan 46 mukaan vaatia uutta toimitusta, eli toista hevosta tilalle, tai vaatia ”myyjää kunnostamaan tavaran”. ”Tavaran kunnostaminen” voi hevoskaupassa tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hevosen jalka-asento tai sairaus, esimerkiksi kaviokuume, voitaisiin hoitaa erityiskengityksellä. Tällöin ostajalla on oikeus vaatia myyjää hoitamaan hevoselle erityiskengitys, tai vaihtoehtoisesti vaatia myyjää korvaamaan tästä aiheutuvat kulut. (Kauppalaki artikla 46.)

Ostaja voi vaatia kauppasopimuksen purkamista, jos myyjä laiminlyö velvollisuutensa luovuttaa hevosen ostajalle, tai muuten rikkoo kauppasopimusta olennaisesti. Ostaja voi vaatia hinnan alennusta, jos hevonen ei vastaakaan kauppasopimuksessa luvattua, jos myyjän ei ole mahdollista hyvittää tilannetta muuten, esimerkiksi kuten yllä mainittiin, tarjoamalla toista hevosta vaihdossa tilalle tai hoitamalla hevoselle sen vaatimat erityishoidot, jotta se vastaisi kauppasopimuksessa luvattua. Tässä tilanteessa on jälleen olennaista, että ostaja tarkistaa hevosen heti, kun on mahdollista ja tekee virheilmoituksen myyjälle heti kun on havainnut virheen. Reklamaatioaikaa määriteltessä kohtuullinen aika aloitetaan laskemaan siitä hetkestä, kun ostaja havaitsee virheen tai se olisi pitänyt havaita.

Kauppalain 74:n artiklan mukaan sopijaosapuolet voivat vaatia vahingonkorvausta sopimusrikkomuksesta, ja vahingonkorvauksen määrä vastaa sopijaosapuolella aiheutuneita kuluja, joihin kuuluu myös menetetty kauppavoitto. Artikla 84 kauppalaisissa määrää, että jos myyjä on velvollinen palauttamaan kauppahinnan, hän on myös velvollinen maksamaan korkoa summalle siitä päivästä laskien, kun kauppahinta maksettiin. (Kauppalaki artikla 74 & 84.)

3.5 Yhteenveto lainsäädännöstä

Hevoskaupan toimijoiden ollessa ammattilaisia elinkeinonharjoittajia, sovelletaan kaupassa kauppalakia, jonka voivat syrjäyttää kuitenkin osapuolten tekemät sopimukset tai käytetty kauppatapa tai yleinen käytäntö. Jos yksityinen henkilö on palkannut ammattilaisen välittäjän etsimään hänelle sopivaa hevosta ulkomailta, on välittäjälle kuluttajansuojalain mukaan vastuussa tiedoista, jotka ostajalle annetaan ennen kaupantekoa sekä laiminlöynnistä, jos hän ei kerro ostajalle sellaisia olennaisia tietoja hevosesta, joista hänen voidaan olettaa tietäneen. Välittäjä on vastuussa myös jos hevonen osoittautuu olevan huomattavasti huonommassa kunnossa kun ostajalla olisi syytä odottaa ottaen huomioon hevosen hinta ja muut olosuhteet. (Lehtola & Wegelius 2005, 32.)

Sitova kauppasopimus syntyy kuitenkin aina ostajan ja myyjän välille. Välittäjän vastuu ei rajoita ostajan oikeuksia varsinaista myyjää kohti, ja ostajalla on oikeus esittää virheen perusteella vaatimuksensa myös varsinaiselle myyjälle. Jos kaupan kummatkin osapuolet ovat yksityishenkilöitä, mutta on käytetty ammattilaista välittäjää, on epäselvää estääkö kuluttajansuojalaki tehokkaasti virheen rajoittamista sopimusta tehdessä. (Lehtola ja Wegelius 2005, 32 – 33.)

Tärkeää hevoskaupassa olisi muistaa laatia selkeä ja yksityiskohtainen kauppasopimus, vaikka yhdessä lakimiehen kanssa, jotta hankaluuksilta ja epäselvyyksiltä jatkossa vältyttäisiin. Sopimuksesta pitäisi kaupan kohteen ja osapuolten lisäksi ilmetä hevosen aiottu käyttötarkoitus, hevosen luovuttamisajankohta ja vaaranvastuun siirtyminen myyjältä ostajalle, eläinlääkärin lausunto hevosen terveydentilasta sekä erityistiedot hevosesta, kuten ruokavalio, allergiat ja erityishoidot mitä hevonen tarvitsee.

Jos ostetussa hevosessa ilmenee virheitä, eikä hevosta voida käyttää tarkoitukseen mihin hevonen on ostettu, tulisi ostajan yrittää heti selvittää mistä ongelmat johtuvat, ja mahdollisimman pian ilmaista myyjälle, että pitää ostamaansa hevosta virheellisenä tai hänen mielestään hevonen ei vastaa sitä mitä kauppasopimuksessa

on esitetty. Samalla ostajan tulee ilmaista myyjälle miten hän vaatii virheen korvattavaksi, etenkin jos kyse on elinkeinonharjoittajien tai yksityisten henkilöiden kaupasta (Kauppalaki 43 §).

Kun ostaja on havainnut hevosessa virheen, ongelmana on usein osoittaa milloin virhe, eli on syntynyt. Myyjällä on vastuu hevosesta ja siinä olevista jopa piilevistä virheistä, mitkä tarkoittavat virheitä joita ei olisi voitu havaita ennen kaupan tekoa, jotka ovat kuitenkin syntyneet ennen jo vaaranvastuun siirtymistä.

Esimerkiksi jos hevosella todetaan nivelrikko, ostajan on pystyttävä eläinlääkärin lausuntojen avulla todistamaan, että nivelrikko oli hevosella jo ostohetkellä, eikä hän voinut tietää siitä ennen kaupantekoa. Ongelmallista on myös näyttää, että hevosesta löytyvä vika on selvä virhe hevosessa, mikä estää hevosen käytön aitussa käyttötarkoituksessa. Jälleen kerran on tärkeää, että ostaja on selkeästi ilmaissut myyjälle millaiseen käyttöön hän on etsimässä hevosta ja tämä on miellään kirjattuna myös kauppasopimukseen epäselvyyksien välttämiseksi.

4 LOGISTIIKKA

Euroopan sisällä kuljetukset hoidetaan useimmiten maantiekuljetuksina hevostenkuljetusrekoilla, tai yhdistelmäkuljetuksina, joissa hevosenkuljetusrekka ajetaan laivaan, ja laiva kulkee Itämeren yli satamaan Suomessa. Hevosia voidaan kuljettaa myös lentokoneissa, ja tämä onkin hevoselle vähemmän rasittavaa, kuin mitä pitkien matkojen maanteitse matkustaminen. Jotkut hevoset voivat kuitenkin jännittää lähtöä ja laskeutumista, ja niille voidaan joutua antamaan jotakin rauhoittavaa matkan ajaksi. Lentokuljetus on kuitenkin kalliimpaa kuin maakuljetus, ja siksi vain arvokkaampia kilpahevosia kuljetetaan lentäen. Mantereiden välisissä kuljetuksissa lentokoneella matkustaminen on kuitenkin ainoa järkevä vaihtoehto.

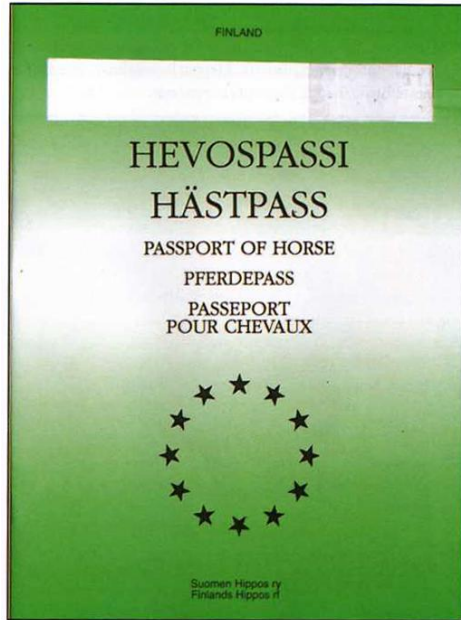
4.1 Asiakirjat

EU:n sisäkaupassa tavaroiden liikkuminen on vapautettu, ja siksi hevosenkuljetuksessaan ei vaadita enää useita dokumentteja, eikä hevosista makseta tullimaksuja. Hevosten tulee olla virkaeläinlääkärin tarkistamia ennen kuljetusta, ja niillä tulee olla tästä todisteena terveystodistus. Neuvoston direktiivi 2009/156/EY määrittelee tarkemmat säädökset hevosen terveyden tilalle. (Evira 2010.)

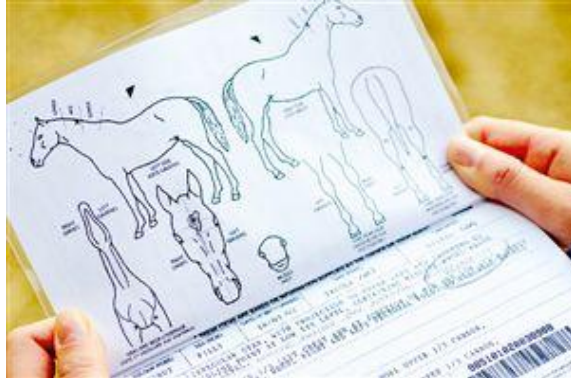
Virkaeläinlääkärit, yritykset ja viranomaiset tekevät yhteistyötä EU:n sisämarkkina-kaupassa käyttämällä TRACES-ohjelmaa, jossa voidaan laatia hevoselle terveystodistus, ja tulostaa sitten hevosen mukaan matkalle. TRACES – lyhenne tulee sanoista Trade Control and Expert System. Lähtötarkastuksen yhteydessä laadittu terveystodistus on voimassa 10 vuorokautta. Vastaanottajamaan viranomaisille tulee tieto laaditusta terveystodistuksesta TRACESin kautta, ja todistus hevosen mukaan on tulostettava sekä lähettäjämäärästä vastaanottajamaan kielellä, sekä molemmat on oltava leimattuja ja ainakin lähettäjämääränsä kielinen todistus on oltava myös eläinlääkärin allekirjoittama. (Evira 2010.)

Hevosilla on oltava tunnistusasiakirja mukanaan kokoajan, tai muuten hevonen joudutaan palauttamaan lähtöpaikkaansa, koska sitä ei voida tunnistaa ja hankkia sille tunnistusasiakirjaa enää Suomessa (Evira 2010). Kuvasta kolme nähdään

millainen kansi hevospassilla on, ja kuva neljä näyttää miltä hevospassi näyttää sisältä, ja kuinka sinne on merkitty esimerkiksi millaisia erityistuntemerkkejä hevosella on.

KUVA 3: Hevospassi (Ratsastajainkauppahuone 2010)

KUVA 4: Hevospassi sisältä (Your horse UK 2009)

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetusten, MMMa 977/2006 6 ja 20 §, eläintautien vastustamiseksi suoritettavista tarkastuksista Euroopan yhteisön sisämarkkinoilla mukaan ostajan on pidettävä luetteloa vastaanottamistaan tuontilähetyksistä, ja tietoja on säilytettävä viisi vuotta. Luettelossa tulee näkyä saapumispäivänmäärä, eläinlaji ja lukumäärä sekä mahdolliset tunnistusmerkit, lähtömaa ja -paikka sekä lähettäjä, määräpaikka, tuontitarkastuksen tekijä sekä mah-

dolliset seuraavat vastaanottajat, jos hän on luovuttanut eläimiä eteenpäin. (Evira 2010.)

4.2 Rekisteröinti

Kaikki Suomessa asuvat hevoset on rekisteröitävä Suomen Hippokseen EU:n komission antaman asetuksen 504/2008 hevoseläinten tunnistamisesta mukaan. Asetus astui voimaan 1.7.2009, ja koskee koko Euroopan Unionin aluetta.

Kun hevonen saapuu maahan, tunnistus kannattaa varata heti oman alueen hevosjalostusliitolta, jotka järjestävät ryhmätunnistuksia esimerkiksi ratsastuskouluilla tai match showssa. Hevosen tunnistus maksaa Suomen Hippos ry:n hinnaston mukaan 80 euroa, ja jos hevoselle halutaan teettää samalla dna-tutkimus, sen laboratoriomaksu on 65 euroa. Dna-tutkimus on pakollinen tammoille viimeistään kantakirjauksen yhteydessä, tai kun tamma varsoo. Hevosen alkuperäistodistun on oltava oikein täytetty, jos hevoselle halutaan laittaa tunnisteeksi mikrosiru, joka maksaa 30 euroa. Lisäksi edellytetään, että hevosella on selvät merkit, joista se voidaan tunnistaa varmuudella, tai että hevoselle on tehty dna-tutkimus. (Petra Skarra 2009, Suomen Hippos ry 2011.)

Tunnistustilaisuuteen tulee ottaa mukaan hevosen alkuperäinen jalostusliiton myöntämä hevospassi tai rekisteröintitodistus. Lisäksi on oltava maahantuontitodistus, joka voi olla lähtömaassa eläinlääkärin tekemä terveys- ja tunnistamistodistus, maahantuojan allekirjoittama vapaamuotoinen ilmoitus, tai voidaan käyttää Hippoksen sivuilta löytyvää lomaketta. (Hippos ry, 2010.)

Jos maahantuojalla on myynyt hevosen, tulee tunnistustilaisuudessa esittää katkeamaton ketju hevosen omistajanvaihdosasiakirjoista, joissa näkyy omistajanvaihdospäivämäärät sekä kaikkien myyjien ja ostajien allekirjoitukset. Jos hevosen kanssa halutaan kilpailemaan heti, on mahdollista saada hevoselle rekisterinumero jo ennen varsinaista rekisteröinnin valmistumista. Tällöin tunnistus kannattaa maksaa paikan päällä, jolloin paperit saadaan lähtemään nopeammin, ja rekisterinumero on mahdollista saada kahden viikon kuluttua siitä kun hevosen paperit

saapuvat Hippokseen. Nopeampi tunnistus maksaa Suomen Hippos ry:n hinnastossa 120 euroa. (Petra Skarra 2009.)

Rekisteröinnin aikana asiakirjat ja hevosen polveutumisen tarkistetaan. Tietoja tarkistetaan ulkomailta, ja vastausten odottaminen saattaa venyttää käsittelyaikaa, ja etenkin harvinaisemmilla roduilla, tai hevosilla joiden sukua ei ole valmiina tietokannassa, saattaa rekisteröimisprosessi kestää kauemmin. Suomen Hippos veloittaa tuontihevosen rekisteröinnistä 90 euroa, jos hevosen sukutiedot ovat valmiina tai hevonen rekisteröidään suvuttomana. Jos hevosen sukutietoja halutaan lisätä rekisteriin jälkikäteen sukuselvityksen perusteella, veloitetaan siitä 60 euroa, ja palvelumaksu ylimääräisestä selvitystyöstä on 50 euroa. (Petra Skarra 2009, Suomen Hippos ry 2011.)

4.3 Kuljetus

Osalla myyntitalleista on omat hevostenkuljetusrekat, joille he tuovat ostamansa hevoset itse Suomeen. Suomessa toimii myös monia hevosten kuljetukseen erikoistuneita yrityksiä, jotka kuljettavat hevosia omilla rekoillaan Suomen ja muun euroopan välillä. Hevosen kuljetusta hoitavat yritykset kuuluvat toimialaluokkaan 49410, tieliikenteen tavarakuljetus (Tilastokeskus 2009).

Kaupallisiin kuljetuksiin kuljettajalta vaaditaan eläintenkuljetuslupa, jos kuljetettava matka on yli 65 kilometriä. Lupia on kahdenlaisia; lyhyille eläinkuljetuksille, jotka kestävät alle kahdeksan tuntia ja pitkille kuljetuksille jotka kestävät yli kahdeksan tuntia. Luvat ovat voimassa kerrallaan enintään viisi vuotta. Omien harrastehevosten kuljettamista, tai toisten hevosten kuljettamista, silloin kun siihen ei liity suoraa tulonhankkimistarkoitusta, ei katsota olevan kaupallista kuljetusta. (Evira 2010.)

Lyhyiden kuljetusten lupaa varten tarvitaan voimassa oleva kuljettajan ja hoitajan pätevyystodistus, ja kuljetusvälineet on mahdollisesti tarkistettava, sekä on osoitettava, että käytössä on riittävät ja asianmukaiset toimintamenettelyt. Pitkien kuljetusten lupaan tarvitaan edellä mainittujen lisäksi voimassa oleva hyväksymisto-

distus maantiekuljetusvälineistä, joita aiotaan käyttää pitkiin kuljetuksiin, tiedot kuinka voidaan jäljittää kuljetusajoneuvo ja saada koska tahansa yhteys kuljetusta hoitaviin henkilöihin kuljetusten aikana, sekä tiedot kuinka pidetään kirjaa ajoneuvon liikkeistä sekä suunnitelma hätätilanteita varten. (Evira 2010) Kuvassa viisi näkyy Stall Walhallan käyttämä uusi hevosen kuljetusauto, joka täyttää kaikki Euroopan Unionin vaatimukset pitkille kuljetusmatkoille.

Useimmiten hevosen kuljetus Pohjois-Euroopasta Suomeen maksaa noin 500 - 600 euroa. Hevosia myyvä yritys Iberico kertoo Internet-sivuillaan myynti-infossa esimerkiksi PRE-rotuisten hevosten, jotka tulevat Espanjasta ja Portugalista, kuljetuksen Suomeen maksavan 2 000 euroa (Albrecht 2011). Kuohuvaaran talli Internet-sivuillaan mainostaa EU-standardit täyttävää pitkille (yli 8 tunnin) kuljetusmatkoille sopivaa hevoskuljetuskuorma-autoa, jossa maksimissaan viidelle hevoselle kuljetus maksaisi euron kilometriltä (Kähkönen 2011).

KUVA 5: Stall Walhallan EU-standardit pitkille matkoille täyttävä hevosenkuljetusauto (Stall Walhalla 2011)

4.4 Toimitusehdot

Toimitusehdot ovat etenkin kansainvälisessä kaupassa käytettäviä lausekkeitä, jotka määrittelevät tavaran toimittamiseen liittyviä myyjän ja ostajan välisiä velvollisuuksia, kustannusten jakoa ja riskin siirtymistä heidän välillään. Kansainvälinen kauppakamari on koonnut lausekkeet ja niiden sisällön Incoterms 2010 – kokoelmaan, joka astui voimaan tammikuussa 2011, korvaten aikaisemman Incoterms 2000 –kokoelman. Incoterms-toimituslausekkeet eivät määrittele tavaran omistusta, ostajan ja myyjän suhteita kolmansiin osapuoliin, kuten rahdinkuljettajaan, eivätkä sopimusrikkeitä, hintaa tai maksuehtoja. (Incoterms 2010.)

Kun halutaan käyttää Incoterms lauseketta kauppaa tehdessä, siihen tulee viitata kauppasopimuksessa selkeästi kirjoittamalla ensin lausekkeen kolmikirjaiminen lyhenne, jonka jälkeen nimetty paikka minne tavara toimitetaan tai missä se luovutetaan, ja lopuksi viittaus Incoterms 2010. Esimerkiksi CPT Lahti, Incoterms 2010. Hevoskauppaan soveltuvien lausekkeiden sisältöä käsitellään myöhemmin tässä luvussa. (Incoterms 2010.)

Hevoskaupassa ei käytetä yleensä toimitusehtoja, vaan sovitaan sanallisesti kuka hoitaa hevosen kuljetuksen ja missä kohti vastuu hevosesta siirtyy. Jatkossa Incotermsien käyttö voisi helpottaa kaupankäyntiä ja sopimuksen tekoa. Toimitusehtojen käyttö selkeyttäisi ostajan ja myyjän velvollisuuksia ja vaaranvastuun siirtymisen olisi tällöin selkeä, ilman että sitä täytyisi eritellä kauppasopimukseen muutoin.

Mahdollisia toimituslausekkeitä hevoskaupassa voisivat olla EXW (Ex Works), FCA (Free Carrier), CPT (Carriage Paid To), CIP (Carriage and Insurance Paid To) ja DAP (Delivered At Place). Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa numero yksi eritellään myyjän ja ostajan velvollisuudet sekä riskin ja kustannuksen jakoyllä mainituissa toimitusehdoissa, niin kuin ne määritellään Incoterms-kokoelmassa. Taulukon jälkeen on kerrottu tarkemmin, kuinka toimitusehtoja voitaisiin soveltaa hevoskauppaan.

TAULUKKO 1: Hevoskauppaan soveltuvien toimituslausekkeiden sisältö (Incoterms 2010)

	Myyjän velvollisuudet	Ostajan velvollisuudet	Riskin jako	Kustannusten jako
EXW	-ainoastaan toimittaa tavara asettamalla se ostajan käytettäväksi nimetyllä toimituspaikalla, jossa ostaja voi lastata sen noutavaan ajoneuvoon	-tarvittaessa hankkia omalla kustannuksellaan tarvittavat vienti- ja tuontilisenssit tai viralliset luvat	-riski siirtyy ostajalle, kun myyjä on asettanut tavaran ostajan käytettäväksi	-ostaja vastaa kaikista kuluista, jotka syntyvät kun myyjä on toimittanut tavaran, ja kaikista vientikustannuksista
FCA	-toimittaa tavara luovuttamalla se ostajan nimeämälle rahdinkuljettajalle -tarvittaessa hankkia vientiin vaadittavat viralliset luvat	-tehdä kuljetussopimus -purkaa tavara myyjän kuljetusvälineestä, mikäli tavaran toimitus tapahtuu muualla kuin myyjän tiloissa	-myyjä vastaa riskeistä siihen saakka kunnes on toimittanut tavaran rahdinkuljettajalle	-ostaja maksaa kuljetuksen -myyjä maksaa viennistä aiheutuvat muut maksut
CPT	-tehdä kuljetussopimus -toimittaa tavara luovuttamalla se sopimalleen rahdinkuljettajalle -tarvittaessa hankkia vientiin vaadittava virallinen lupa	-vastaanottaa tavara rahdinkuljettajalta nimetyllä paikalla	-myyjä vastaa riskeistä kunnes on luovuttanut tavaran rahdinkuljettajalle	-myyjä maksaa kuljetuksen ja siihen liittyvät kulut, sekä viennistä aiheutuvat muut maksut
CIP	-tehdä kuljetussopimus -ottaa tavaralle vähintään Insitute Cargo Clauses – ehtokokoelman C-ehtojen tai vastaavan mukainen vakuutus -tarvittaessa hankkia vientiin vaadittava virallinen lupa	-vastaanottaa tavara rahdinkuljettajalta nimetyllä paikalla	-myyjä vastaa riskeistä kunnes on luovuttanut tavaran rahdin kuljettajalle	-myyjä maksaa kuljetuksen ja siihen liittyvät kulut, vakuutuksen, sekä viennistä aiheutuvat muut maksut
DAP	-tekee kuljetussopimuksen -toimittaa tavaran asettamalla sen ostajan purettavaksi saapuvassa kuljetusvälineessä -tarvittaessa hankkia vientiin vaadittava virallinen lupa	-vastaanottaa tavara ja purkaa se myyjän kuljetusvälineestä	-myyjä vastaa riskeistä kunnes on toimittanut tavaran kuten on vaadittu	-myyjä maksaa kuljetuksen, ja viennistä aiheutuvat kulut -ostaja maksaa purkamisesta aiheutuneet kulut, jolleivät ne kuulu sopimuksen perusteella myyjälle

EXW-lauseketta käyttäessä myyjän ainoa velvollisuus on asettaa hevonen ostajan käytettäväksi tiloissaan tai muussa sovitussa paikassa. FCA määrittelee, että myyjän tulee luovuttaa hevonen ostajalle määrättyssä paikassa, ja maksaa tarvittaessa viennin edellyttämät muut maksut, joita hevoskaupassa on lähinnä eläinlääkärin-tarkastuksesta aiheutuvat kulut.

CPT-lauseketta käytettäessä myyjän velvollisuuksiin kuuluu tehdä sopimus rahdinkuljettajan kanssa, ja maksaa rahdin hevosen kuljettamisesta määrättyyn paikkaan saakka. Myyjä täyttää toimitusvelvollisuutensa, kun on luovuttanut hevosen rahdinkuljettajalle. Myyjän tulee maksaa myös eläinlääkärin-tarkastuksesta aiheutuneet kulut. CIP-lausekkeen käyttö edellyttää edellä mainittujen velvollisuuksien lisäksi, että myyjä ottaa hevoselle vakuutuksen määrättyyn paikkaan saakka.

Incoterms 2010 mukaan CIP-lauseketta käytettäessä myyjän täytyy ottaa tavaralle vähintään Institute Cargo Clauses C:n mukainen vakuutus. Tämä vakuutus korvaa, jos tavaran tuhoutuminen johtuu tulipalosta tai räjähdyksestä, jos alus on jäänyt maihin, uponnut tai kaatunut tai törmää johonkin tai maakuljetus on kaatunut. Tämä on siis minimivakuutus, joka myyjän on otettava tavaralle, mutta ostajan pyynnöstä ja hänen kustannuksellaan myyjä voi ottaa laajemmankin vakuutuksen. (Institute Cargo Clause C 2011.)

Vakuutuksen ottaminen on myyjän vastuulla ja vakuutus otetaan sopimusvaluutassa, joten myyjä ottaa vakuutuksen yleensä oman maansa vakuutuksen tarjoalta. Seuraavassa kappaleessa 4.4 käsitellään tarkemmin millaisia vakuutuksia on mahdollista ottaa suomalaisilta vakuutusyhtiöiltä Ifiltä ja Tapiolalta. Hevoselle suositellaan otettavaksi vakuutus ainakin matkan ajaksi, vaikka se ei olisikaan toimintusehtojen mukaan välttämätöntä.

DAP-lauseke määrittelee myyjän velvollisuudeksi ”toimittaa hevonen määräpaikalle”, eli asettaa hevonen ostajan ”purettavaksi kuljetusvälineestä”. Myyjä maksaa kuljetuksen ja vastaa kaikista kuljetuksen aikana syntyvistä riskeistä. Vaikka kuljetuslausekkeiden mukaan myyjän tulee maksaa hevosen kuljetus, myyjä voi silti veloittaa rahdin tai muut kuljetuskulut ostajalta. (Incoterms 2010.)

Vaikka Ex Worksia ei suositella käytettäväksi toimitusehdoksi normaalissa kaupankäynnissä, hevoskaupassa se olisi silti hyvä lauseke korvaamaan perinteisen tilanteen hevoskaupassa. Yleinen käytäntö on, että ostaja hakee sovittuna ajankohdaksi hevosen myyjältä, ja lastaa sen yksin tai myyjän avustuksella kuljetusautoon. Määrittelemättä jää, onko hevonen lastaushetkellä myyjän vai ostajan vastuulla, ja kuten aikaisemmin hevoskaupan lainsäädäntö kohdan alaluvussa vaaranvastuusta todettiin, hevosen lastaamiseen liittyy monia riskitilanteita, joissa hevonen voi loukata itsensä.

Ex Works lausekkeen käyttö minimoi myyjän vastuun, eikä myyjä ole sen mukaan velvollinen lastaamaan hevosta autoon, vaikka pystyisi siihen ostajaa paremmin. Myyjä on täyttänyt velvollisuutensa silloin, kun on asettanut hevosen ostajan käytettäväksi paikkaan, josta ostaja voi sen itse lastata kuljetusautoon. Vaaranvastuu hevosesta siirtyy omistajalle jo tässä vaiheessa, eli hevosen ollessa vielä myyjän tallissa. (Incoterms 2010.)

Ex Worksissa määritellään myös, että ”ostajan tulee tarvittaessa omalla vastuullaan ja kustannuksellaan” hankkia tarvittavat viralliset luvat hevosen maahantuontia varten, eli ostajan vastuulla olisi siis hankkia hevoselle virkaeläinlääkäriltä todistus hevosen terveyden tilasta. Ex Works lausekkeen käyttö selkeyttäisi siis normaalia tilannetta hevoskaupassa, mutta ei silti olisi paras mahdollinen toimituslauseke käytettäväksi. Esimerkiksi hevosen ollessa vielä myyjän tallissa, jos tallissa syttyisi tulipalo ja hevonen kuolisi palossa, olisi se ainoastaan ostajan menetys. (Incoterms 2010.)

Ex Worksia huomattavasti parempi lauseke olisi hevoskaupassa FCA, eli Free Carrier, suomeksi vapaasti rahdin kuljettajalla. Tällöin myyjän vastuulla on hankkia hevoselle Eviran vaatima virkaeläinlääkärintodistus maahantuontia varten ja toimittaa hevonen ostajan nimeämälle kuljettajalle. Incoterms 2010:n mukaan toimitus on tapahtunut, ”jos nimetty paikka on myyjän tiloissa, silloin, kun tavara on lastattu ostajan järjestämään kuljetusvälineeseen”. FCA:ta käyttäessä myyjä on vastuussa hevosesta sen toimittamiseen saakka, eli kunnes myyjä on luovuttanut

hevosen rahdinkuljettajalle. Määräpaikaksi voidaan sopia myyjän tallin lisäksi myös muu paikka, kuten esimerkiksi satama. (Incoterms 2010.)

CPT on myös hyvä lauseke käyväksi, mutta se ei sisällä vakuutuksen ottamista, ja on tärkeä muistaa, että vaikka myyjä on maksanut rahdin määrättyyn paikkaan saakka, vastuu hevosesta siirtyy ostajalle, kun myyjä on luovuttanut hevosen rahdinkuljettajalle. Ostajan olisi siis hyvä ottaa itse hevoselle vakuutus tästä eteenpäin, tai voitaisiin sopia käytettäväksi mieluummin lausetta CIP, joka velvoittaa myyjän ottamaan hevoselle vakuutuksen määrättyyn paikkaan saakka. Kuljetussopimuksesta riippuu, onko hevosen ottaminen kuljetusautosta ostajan vai myyjän velvollisuus. (Incoterms 2010.)

DAP (Delivered At Place) eli toimitettuna määräpaikalle, sopisi erittäin hyvin käytettäväksi kansainvälisessä hevoskaupassa. Myyjä vastaa hevosesta ja kustannuksista siihen asti kunnes se on toimitettu nimettyyn määräpaikkaan, joka voidaan sopia esimerkiksi satamaan, toiselle tallille tai ostajan tallille. Ostajan velvollisuus on ”purkaa hevonen kuljetusvälineestä sovitussa määräpaikassa”. (Incoterms 2010.)

4.5 Vakuuttaminen

Vakuutuksen ottamista varten hevoselle vaaditaan eläinlääkärintodistus, ja vakuutusyhtiöstä riippuu kuinka tuore todistuksen on oltava. Esimerkiksi Tapiola vaatii, ettei todistus saa olla 14 vuorokautta vanhempi vakuutuksen voimaantumispäivästä, kun taas If Hevosvakuutukseen riittää kolme kuukautta vanha eläinlääkärintodistus. Usein kuitenkin hevosen oston yhteydessä tehty myynti-/ostotarkistus riittää myös vakuutusyhtiölle, kun vakuutus otetaan heti hevosen vaihtaessa omistajaa. (If 2011, Tapiola 2011.)

Eläinlääkäriin lausunnon perusteella voidaan tehdä hevosen vakuutukseen yksilöllisiä rajoituksia, jos eläinlääkärintarkastuksessa on havaittu hevosessa löydöksiä. Näillä rajataan pois, ettei hevosessa ennen vakuutuksen ottamista olleita virheitä korvata myöhemmin. Ostohetkellä hevosen vakuutusmäärä voi olla korkeintaan

hevosen ostohinta. (Tapiola 2011.)

If Hevosvakuutus on voimassa vakuutuspaikan lisäksi tilapäisesti myös Pohjoismaissa, Sveitsissä ja kaikkialla EU:ssa, kun tilapäisyys kestää korkeintaan vuoden, mutta laajan hevოსvakuutuksen hoitokuluturva on voimassa ainoastaan Suomessa. (If 2011.)

Tapiola puolestaan on eritellyt maat joissa henki- ja eläinlääkärivakuutukset ovat voimassa, ja missä perushenkivakuutus ja suppea eläinlääkärivakuutus ovat voimassa. Vakuutuskirjaan merkityin turvin henki- ja eläinlääkärivakuutukset ovat voimassa vuoden Belgiassa, Hollannissa, Ranskassa, Irlannissa, Luxemburgissa, Liechtensteinissa, Sveitsissä, Iso-Britanniassa, Saksassa ja Itävallassa. Perushenkivakuutus ja suppea eläinlääkärin vakuutus voidaan pitää vuoden ajan voimassa Italiassa, Puolassa, Portugalissa, Espanjassa, Tshekissä, Unkarissa, Virossa, Liettuassa, Latviassa ja USA:ssa. (Tapiola 2011.)

Sekä Tapiola että If pitävät hevosilla 14 vuorokauden karenssiajan vakuutuksen voimaantumisesta, jonka aikana syntyneitä sairauksia ei korvata, mutta karenssiajan sisällä syntyneet ulkoiset äkilliset tapaturmat korvataan. Korvauksia haettaessa hevosessa ilmeneen sairauden vuoksi, tulee jälleen kerran ongelmaksi näyttää milloin sairaus hevosessa on syntynyt. Vakuutus ei korvaa ennen vakuutuksen ottoa syntyneitä sairauksia, ja tämä koskee myös piileviä vikoja, kuten alkavaa nivelrikkoa, joita ei olisi voitu havaita vakuutuksen ottamishetkellä (Tapiola 2011).

Tapiolan perushenkivakuutus korvaa, jos hevonen kuolee, tai hevonen joudutaan sairauden tai tapaturman takia lopettamaan siinä tapauksessa, että hevosta ei voitaisi pitää edes jatkuvasta hoidosta huolimatta. Laajempi maksimi henkivakuutus korvaa hevosen lopettamisen myös kun kyse on esimerkiksi ontumisesta tai kasvuhäiriöstä, joka on syntynyt vakuutuksen olemassaolo aikana. Eläinlääkärivakuutus korvaa esimerkiksi eläinlääkärinpalkkiot, muttei hevosen kuljetuskuluja eikä ennaltaehkäiseviä hoitoja. Suppea eläinlääkärivakuutus korvaa vain tapaturman aiheuttamat luunmurtumat ja särötyvät, äkilliset haavaumat jos hoito annetaan

20 päivän kuluessa, ähkyleikkaukset ja kliinisen tutkimuksen, letkutuksen/nesteytyksen sekä kipulääkityksen kun kyse on akuutista vatsaonteloperäisestä kivusta. (Tapiola 2011.)

Alla olevista taulukoista kaksi ja kolme näkyvät vakuutusmaksut eri vakuutuksissa ja hevosten hintaluokissa. Ratsun maksimi henkivakuutuksessa ja eläinlääkärivakuutuksessa Tapiola jaottelee hevoset kahteen ryhmään; ryhmä yksi sisältää ponnit, islanninhevoset ja suomenhevoset, ja ryhmä kaksi puoliveriset ja muut ratsut. Taulukoissa ensin on ensimmäiselle ryhmälle käytettävät prosentit merkitty sinisellä, ja toisen ryhmän punaisella.

TAULUKKO 2: Ratsujen henkivakuutusten vakuutusmaksut lasketaan tietyllä prosenttiosuudella hevosen vakuutusmäärästä (Tapiola 2011)

Hevosen vakuutusmäärä/ ostohinta €	Ratsun perushenkivakuutus %	Ratsun maksimi henkivakuutus %
<5 050	3,38	7,06 / 9,07
<8 410	3,83	9,58 / 11,59
<16 820	4,03	10,59 / 12,60
>16 820	4,03	Tarjous
<84 100	4,23	Tarjous
>84 100	4,34-4,74 /Tarjous	Tarjous

Eläinlääkärivakuutuksissa omavastuun lisäksi joudutaan maksamaan itse lisäksi 25 % kuluista.

TAULUKKO 3: Eläinlääkärivakuutuksen maksu riippuu valitusta omavastuu summasta, suppeassa eläinlääkärivakuutuksessa omavastuu on aina 140 € (Tapiola 2011)

Kiinteä omavastuu	Eläinlääkärivakuutus €	Suppea eläinlääkäriva- kuutus €
80 €	225 / 350	-
140€	175 / 300	58

5 CASE: MESSILÄN KARTANON TALLI

5.1 Tutkimuksen toteutus ja yritysesittely

Tämän opinnäytetyön case-osuuden tutkimus suoritettiin haastattelemalla Messilän Kartanon Talli Oy:n toimitusjohtajaa ja hevoskaupasta vastaavaa Anu Iivanaista. Tutkimus suoritettiin teemahaastatteluna, koska se tukee hyvin kvalitatiivisen tutkimuksen vaatimuksia. Teema haastattelua tehdessä kysymyksiä on helppo täsmentää, pyytää selvennystä sekä lisätietoja vastauksiin. Esitetyt kysymykset löytyvät liitteestä yksi.

Messilän Kartanon Talli on Suomen Ratsastajainliiton vaatimukset täyttävä ratsastuskoulu, joka järjestää ratsastustunteja ja -leirejä, sekä tekee hevoskauppaa. Talli sijaitsee Hollolassa, ja tallissa on karsinapaikat 60 hevoselle. Lisäksi tiloihin kuuluu kaksi ratsastuskenttää ja maneesi. Toimialaluokitukseltaan Messilän Kartanon Talli kuuluu urheiluseurojen toimintaan, ja vuonna 1993 rekisteröity yritys on yhtiömuodoltaan osakeyhtiö (Yritystele 2011).

Vuoden 2009 liikevaihto oli 427 000 euroa, liikevoitto 8 000 euroa ja tulosta liikekaudelle tuli 5 000 euroa. Kasvua edellisvuoteen oli jopa 40,9 %. Edellisena vuonna 2008, liikevaihto puolestaan oli laskenut vuodesta 2007 20,1 %, ollen 303 000 euroa, mutta liikevoittoa tuli silti 2 000 euroa. Vuonna 2007 liikevaihto

oli 379 000 euroa, ja liikevoitto 15 000 euroa. Henkilöstöä Messilän Kartanon Talli palkkaa vuosittain yleensä viidestä kuuteen henkilöä. (Yritystele 2011.)

5.2 Nykytila

Messilän Kartanon Talli tuo Suomeen Saksasta vuosittain noin 20 – 30 ratsuhevosta, ja yhdellä kertaa autoon mahtuu kahdeksan hevosta. Hevoset ovat iältään viidestä kahdeksaan vuotiaita, ja niiden hinta vaihtelee hevosten suvun, kilpailukokemuksen ja tulosten mukaan, hintatason olleen 6 500 euron ja 12 000 euron välillä.

Yrityksellä on pitkän toiminta-ajan ansiosta syntynyt toimiva yhteistyöverkko Saksaan, sillä hevoskauppaa on tehty jo vuodesta 1982. Hevosten ostoprosessi alkaa Messilän Kartanon Tallilla yhteydenotolla Yrjö Suomukseen, joka on Suomesta 1981 Saksaan muuttanut erittäin tunnettu ja menestynyt hevoskauppias, sekä Messilän Kartanon Tallin toimitusjohtajan Anu Iivanaisen ystävä.

Yrjö Suomus kertoo Internet-sivuillaan myyneensä satoja urheiluhevosiä suomalaisille ratsastajille, sekä välittäneensä Suomessa syntyneitä ratsuhevosiä kansainvälisille markkinoille. Esittelyssä Suomus kertoo tuntevansa hevosmarkkinat ja niiden vaaratilanteet erittäin hyvin, ja siksi kaupanteko hänen kauttaan on turvallista. Omien myytävien hevosten lisäksi hän etsii hevosia asiakkailleen myös muualta Saksan ja Euroopan markkinoilta. (Suomus 2011.)

Iivanaisen yhteydenoton jälkeen Suomus kertoo omille ”agentteilleen”, eli välittäjilleen ja yhteistyökumppaneilleen, joita on Saksassa viidestä kuuteen, että Messilän Kartanon Tallilta ollaan tulossa etsimään Saksasta hevosia. Koska Iivanaisen, Suomuksen sekä agenttejen yhteistyö on jatkunut jo useamman vuosikymmenen, agentit tietävät millaisia hevosia Messilän Kartanon Talli etsii. Agentit laittavat sanaa kiertämään ja etsivät Iivanaisen tarkoitukseen sopivia hevosia heille valmiiksi.

Kun agentit ovat valinneet hevoset etukäteen, lähdetään Messilän Kartanon Tallilta Saksaan ja käydään katsomassa ja koeratsastamassa hevoset, jonka jälkeen valitaan mitkä hevoset lähtevät Suomeen. Hevoset röntgenkuvataan Saksassa, ja kuvat lähetetään Yrjö Suomuksen omalle eläinlääkärille. Jos hän hyväksyy kuvat, tehdään hevosille tarkempi tutkimus ja taivutuskokeet Saksassa, ja vielä hevosten tultua Suomeen kuvat tarkistaa suomalainen eläinlääkäri.

Kun kaupasta sovitaan, hevosten hinnoista neuvotellaan vielä ja Iivanainen tekee yleensä lopulliset päätökset mitä on valmis maksamaan hevosista nähtyään ne kaikki. Hevosista ei tehdä erikseen kauppasopimusta. Hevosille otetaan vakuutus kuljetuksen ajaksi, joka korvaa jos matkan aikana sattuu kolari ja hevoset loukkaantuvat, tai hevosille sattuu matkan aikana muu tapaturma, ne sairastuvat tai ne joudutaan lopettamaan.

Kun hevoset on valittu, Suomus kerää kaikki hevoset talleilta ensin omalle tallilleen, jonka jälkeen hän lastaa kaikki hevoset hevosautoonsa ja ajaa hevosauton laivaan. Yksi Messilän Kartanon Tallin työntekijöistä on lentänyt Saksaan etukäteen ja matkustaa laivassa hevosten mukana huolehtien hevosista matkan ajan. Hevoset kulkevat Pohjois-Saksasta Bad Segebergistä Suomuksen tallilta joko Travemüнден tai Rostockiin, josta laivalla Helsinkiin. Joskus hevoset ovat Iivanaisen mukaan tulleet myös Ruotsin kautta.

Iivanainen tulee itse hakemaan hevosauton laivasta ja ajaa sen Messilään ja purkaa kuorman, jonka jälkeen ajaa hevosauton takaisin satamaan, jotta auto voidaan palauttaa jälleen Suomuksen tallille Saksaan. Hevoset ovat Saksassa ollessaan Suomuksen vastuulla, ja vaaranvastuu hevosista siirtyy Messilän Kartanon Tallille siinä vaiheessa, kun ne on lastattu Suomeen lähtevään autoon.

Jos ajemmin ostetuissa hevosissa on ollut sellaisia, jotka eivät sovellu luonteensa puolesta Suomessa uudelleen myytäväksi tai ratsastuskoulun käyttöön, ne voidaan palauttaa takaisin Suomuksen tallille Saksaan palaavan hevosauton mukana. Seuraavan kerran Saksasta hevosia ostettaessa on mahdollista saada palautettujen hevosten tilalle toiset hevoset. Tällaisia tapauksia on kuitenkin Anu Iivanaisen mukaan ollut todella harvoin

Hevosten tultua Suomeen ne tunnistetaan ja rekisteröidään Suomen Hippokseen, ja niiden eläinlääkärintarkastuksessa otetut röntgenkuvat tarkastetaan vielä uudelleen suomalaisella eläinlääkärillä. Hevoset ovat Messilän Kartanon Tallilla ratsastuskoulun tuntikäytössä, ja oppilailta on myös mahdollisuus kilpailla niillä. Osa hevosista jää ratsastuskoulukäyttöön pidemmäksikin aikaa, mutta parhaimmat tuontihevoset myydään eteenpäin jo heti seuraavana päivänä. Keskimäärin hevoset ehtivät olla Messilän Kartanon Tallin omistuksessa viidestä kuukaudesta yhteen vuoteen.

5.3 Johtopäätöksiä ja kehitysideoita

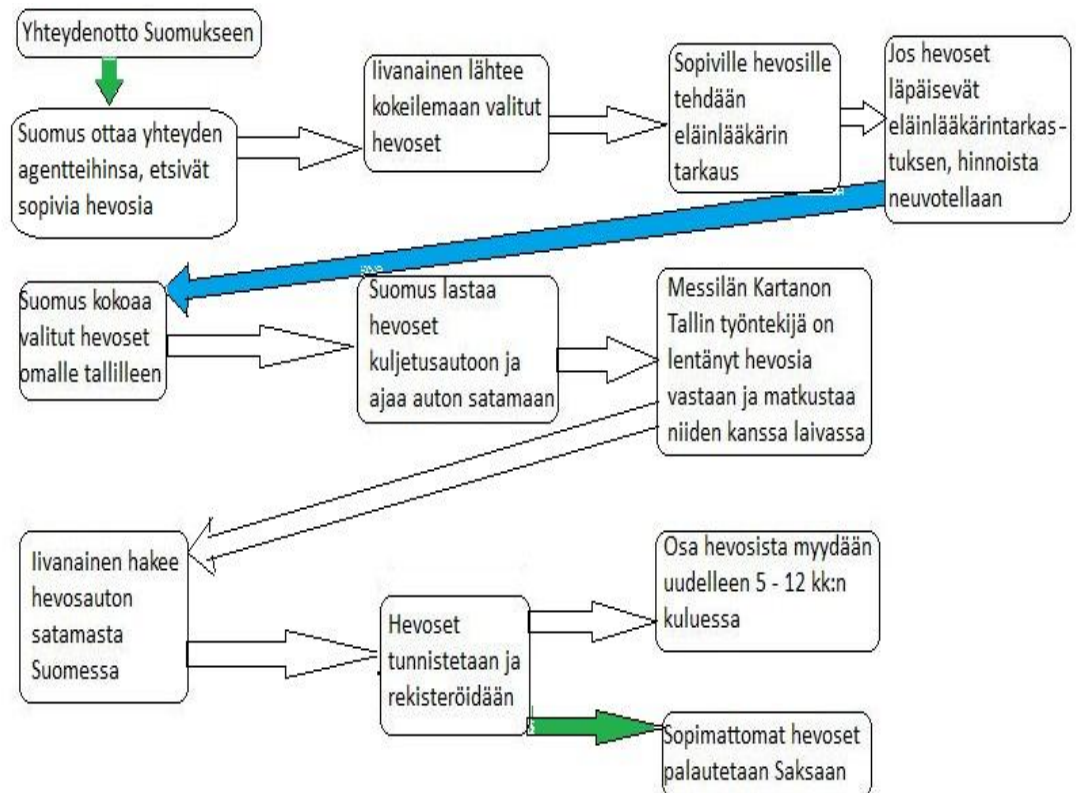
Messilän Kartanon Talli on tyytyväinen tällä hetkellä käytössä olevaan kauppapaan sekä käytäntöihin, ja Anu Iivanainen kertoo, ettei ongelmia ole juurikaan syntynyt. Kaikilla hevoskaupan toimijoilla, joita ovat Yrjö Suomus, joka hoitaa hevosten hankintaa ja valintaa, sekä Anu Iivanainen, joka tekee viimeisen päätöksen ostettavista hevosista ja ostaa ne Messilän Kartanon Talli Oyn puolesta, on pitkä kokemus hevoskaupasta. Hevosten kuljetuksen hoitavat yhdessä Suomus Saksan puolella ja Iivanainen Suomessa. Kaupantekoprosessi on heille jo erittäin tuttua, ja siksi ongelmia ei ole ilmennyt.

Hevosalalla hyvät suhteet ja verkostoituminen ovat ensiarvoisen tärkeitä ja Messilän Kartanon Tallilla on erittäin suurena etuna hyvät kontaktit Saksaan, ja etenkin tunnettuun ja kokeneeseen hevoskauppias Yrjö Suomukseen. Suomus tunnetaan hyvin hevospiireissä, ja häntä arvostetaan hänen esteratsastusuransa saavutustensa vuoksi, ja lisäksi hänellä on itsellään hyvät kontaktit ympäri Saksaa, sekä muualle Eurooppaan sekä USA:han ja Kanadaan. Suomus käy myös usein valmentamassa ratsukoita Suomessa Messilän Kartanon Tallilla. (Suomus 2011.)

Seuraavalla sivulla olevaan kuvio viiteen on koottu mitä vaiheita Messilän Kartanon Tallin hevosten ostoprosessiin kuuluu. Kuviossa on käytetty sinistä nuolta korostamaan kuinka tämä prosessi poikkeaa luvussa kaksi esitetystä yleisestä ostoprosessin kulusta, josta kuvio yksi kertoi. Messilän Kartanon Talli ei laadi hevosista kauppasopimusta, vaan kauppa voidaan katsoa syntyneeksi, kun hevoset

läpäisevät eläinlääkärin tarkastuksen ja hinnoista on päästy yksimielisyyteen. Viherää nuolta on käytetty korostamaan etenkin niitä etuja, joita Messilän Kartanon Tallilla on. Tärkein etu on hyvät suhteet tunnettuun hevoskauppiaseen, joka tuntee euroopan hevosmarkkinat. Toinen etu on suurta hevosvälittäjää käyttäessä ja säännöllisessä kaupassa, että sopimattomat hevoset voidaan palauttaa takaisin myyjälle ja saada seuraavalla kerralla toinen hevonen tilalle.

KUVIO 4: Ostoprosessin kulku Messilän Kartanon Tallin ostaessa hevosia Saksasta

Kuten aikaisemmin jo todettiin toisessa kappaleessa ostoprosessin kulusta, tunnetuilta välittäjiltä ja myyntitalleilta ostamisessa on etuna, että myyjät ovat yleensä erittäin tarkkoja maineestaan, ja siksi eivät halua myydä huonoa tai epäsovivaa hevosta. Jos asiakas ei ole tyytyväinen ostamaansa hevoseen, tai tuntee olonsa jollain tapaa ”huijatuksi”, menettää välittäjä/myyjä silloin mahdollisuutensa myydä lisää hevosia hänelle. Tämä on myös yksi erittäin suuri etu, joka Messilän Kartanon Tallilla on, sillä he ostavat Saksasta hevosia joka vuosi melko suuria määriä.

Välittäjän avulla on myös mahdollista nähdä ja kokeilla useampaa hevosta kerralla, ja on mahdollista myöhemmin vaihtaa hevonen toiseen, jos se osoittautuukin epäsovivaksi tai virheelliseksi. Heillä on myös ammattitaitoa ja ”silmää” nähdä tarkemmin millaista potentiaalia hevosessa voisi olla ja varautua etukäteen millaisia ongelmia voisi syntyä. He myös tuntevat kauppaprosessin ja kaupanteon vaiheet hyvin.

Messilän Kartanon Talli ei ole juurikaan kohdannut ongelmia tehdessään hevoskauppaa Saksasta, ja tämä on ainakin osittain tallin pitkäaikaisen yhteistyökumppanin, Yrjö Suomuksen, ansiota. Häntä pidetään arvostettuna hevosvalmentajana sekä hevoskauppiana, ja hänen pitkän kokemuksensa ja tietämyksensä avulla on Messilän Kartanon Tallin mahdollista välttää mahdolliset ongelmatilanteet. Esimerkiksi hänellä on käytössään oma eläinlääkäri, joka tarkastaa ostettavien hevosten röntgenkuvat erikseen.

Valitessaan ostettavia hevosia, Suomus käyttää hänelle tuttuja välittäjiä, jotka ovat riippuvaisia hänestä, sillä hänen kauttaan on mahdollista saada myytyä paljon hevosia ympäri Eurooppaa. Suomuksella ja hänen välittäjillään on pitkä kokemus hevosista, ja Suomuksen aikaisemmin kilpauran ja ratsuttajan ammatin ansiosta hänellä on kykyä valita asiakkailleen sopivia hevosia, ja nähdä hevosesta mihin sillä on mahdollisuudet kehittyä.

Hevosista ei laadita kirjallista kauppasopimusta, eikä tähän asti ole ollut tarpeellista sellaista tehdä, sillä hevoskaupan kaikki osapuolet ovat toisilleen tuttuja ja kauppaa käydään säännöllisesti. Suullinen sopimus on yhtä pätevä kuin kirjallinen sopimus, mutta tarkemmista yksityiskohdista olisi selkeämpää ja varmempaa sopia kuitenkin kirjallisesti. Tällaisessä tapauksessa, jossa kauppaa on käyty jo vuodesta 1982, voidaan mahdollisessa ristiriitatilanteessa vedota osapuolten välisiin vakiintuneisiin kauppatapoihin ja käytäntöihin, jotka ovat myös yleisesti käytössä hevoskaupassa. Messilän Kartanon Talli käyttää kauppasopimusta kuitenkin Suomessa myydessään hevosia, joten jos on olemassa valmis nopea käyttöinen

kauppasopimus pohja englanniksi, heidän on mahdollista jatkossa hyödyntää sitä, ja näin minimoida riskit, joita voi syntyä esimerkiksi väärinymmärrysten takia.

Lähteenä kauppasopimus pohjalle on käytetty saksalaisen hevosalan lehden Pferdebörse ehdotusta mallipohjaksi. Mallipohjaa olisi helppo hyödyntää, vaikka hevosia ostettaisiinkin suurempia määriä, sillä sopimusta ei tarvitsisi laatia joka kerta erikseen, vaan voisi täyttää hevosen tiedot ja muut erityisehdot valmiiseen pohjaan.

Sopimuksessa eritellään millaisia sairauksia hevosella on ollut aikaisemmin, hevosella olevia erityispiirteitä, hevosen koulutustaso ja millä tasolla sillä on kilpailtu tähän mennessä, sekä mihin käyttöön hevonen ollaan ostamassa. Sopimuksessa olisi hyvä mainista tulevan käyttötarkoituksen yhteydessä esimerkiksi kuka/ketkä hevosta tulevat jatkossa käsittelemään. Jos hevonen tulee ratsastuskoulun käyttöön tai nuorelle ratsastajalle, hevosella on oltava hyvä ja rauhallinen luonne, mutta ammattilaisen kilparatsun luonne ja käytös saa olla huomattavastikin vilkkaampaa ja haastavampaa.

Hevosten kuljetuksesta sovittaessa ei käytetä termeinä virallisia toimituslausekkeitä. Toimijoilla ei ole kaupallista koulusta, joten heidän mielestään on ollut helpompaa ja selkeämpää sopia sanallisesti hevosen kuljettamisesta, millä välineillä ja mihin asti hevosia kuljetetaan ja kenen vastuulla ne ovat. Jatkossa yritys voisi kuitenkin hyödyntää tämän opinnäytetyön lopussa olevaa kauppasopimus pohjaa, ja nopeuttaa sopimuksen laatimista käyttämällä sopivaa toimitusehtoa.

Kuten aikaisemmin logistiikka-kappaleessa esiteltiin, toimitusehtojen käyttäminen nopeuttaisi ja selkeyttäisi hevoskaupassa esimerkiksi ostajan ja myyjän vastuiden ja velvollisuuksien jakamista. Sopimus pohjaan onkin lisätty kohta, jossa on mahdollista käyttää Incoterms 2010 termejä. Käytettävä toimitusehtolauseke ja toimituspaikka ilmaistaan kirjottamalla ”valittu toimituslauseke, määräpaikka, Incoterms 2010” (Incoterms 2010).

Messilän Kartanon Tallia suosittelisin käyttämään esimerkiksi FCA Rostock tai FCA Travemünde toimitusehtoja. Näin olisi nopea ilmaista sopimuksessa, että myyjä luovuttaa hevoset mainitussa satamassa ostajalle, ja on vastuussa hevosista siihen asti. Ostajan vastuulla on hoitaa hevosten kuljetus tästä eteenpäin. Myyjän ja ostajan vastuudet olisivat näin selvät, eikä olisi epäselvyyttä esimerkiksi siitä kuka maksaa hevosista syntyneet kustannukset, kun ne ovat vielä Saksassa Suomalaisen tallilla. Kustannuksia hevosista syntyy esimerkiksi hevosten ruokinta- ja tallin puhtaana pitokuluista.

6 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa Euroopan Unionin sisämarkkinoilla tapahtuvaa ratsuhevosen ostoprosessiin kuuluvia vaiheita, ja tarkoituksena on, että alalla toimijat osaisivat tämän opinnäytetyön avulla varautua ja ennaltaehkäistä mahdollisia ongelmatilanteita, sekä ongelmien ilmetessä tietäisivät kuinka toimia. Ongelmia voidaan ennaltaehkäistä esimerkiksi tekemällä selkeitä ja yksityiskohtaisia kauppasopimuksia, joissa ostajan ja myyjän vastuut on selvästi eritelty.

Opinnäytetyö on rajattu keskittymään vain ostajan ja myyjän välisiin sopimuksiin, ja näin ulkopuolelle jäi ostajan ja rahdinkuljettajan väliset sopimukset. Hevosen kuljettaminen uudelle omistajalle on hevoskaupassa lähes aina ostajan vastuulla, jollei siitä ole sovittu erikseen muuta.

Hevoskaupan toimijoiden täytyy kauppaa tehdessään soveltaa yhteen laintunte-musta, logistiseen prosessiin liittyvää tietoa hevosen kuljettamisesta, rekisteröinnistä ja vakuutuksista, sekä ennen kaikkea hiljaista tietoa kauppatavoista ja käytännöistä. Hevoskaupalla on Euroopassa pitkät perinteet, ja vanhoja kauppatapoja noudatetaan yhä, kuten esimerkiksi kirjallinen kauppasopimus jätetään yhä vieläkin usein laatimatta.

Ensin tässä opinnäytetyössä käytiin läpi koko hevosen ostoprosessin kulku, jotta lukijan olisi helppo saada kokonaiskuva kaikista eri vaiheista ja aihealueista, joita hevoskaupaan liittyy, jonka jälkeen syvennyttiin tarkemmin eri aihe alueisiin. Hevoskaupan lainsäädäntöä käsitellessä pääpaino oli kauppasopimuksen laatimisella sekä virheen määrittelyllä. Kirjallisen kauppasopimuksen laatiminen suojaa sekä ostajaa että myyjää monilta riskeiltä ja mahdollisilta ristiriidoilta. Tärkeää olisi etenkin kirjata sopimukseen ylös hevosen tuleva käyttötarkoitus, milloin vastuu hevosesta siirtyy ostajalle, sekä mistä muista ehdoista halutaan sopia erikseen.

Hevosessa voidaan todeta olevan ”virhe”, jos se ei vastaa sitä, mitä kauppasopimuksessa on luvattu. Hevosen tulee sopia fyysisten ja psyykkisten ominaisuuksiensa puolesta käyttötarkoitukseen johon se on ostettu, ja hevosta voidaan pitää

virheellisenä, jos myyjä on ollut tietoinen tästä käyttötarkoituksesta. Jos sopimuksessa ei ole erikseen eritelty hevosen tulevaa käyttöä, eikä voida varmuudella todistaa, että myyjä on ollut tietoinen tästä, hevosen tulee vastata sopia ”tarkoitukseen johon sellaisia tavaroita yleensä käytetään”. Jälleen tällaisilta ongelmilta ja monimutkaisilta määritelmiltä vältyttäisiin, jos kauppasopimus olisi laadittu riittävän selkeästi ja yksityiskohtaisesti.

Lisäksi lainsäädäntö-kohdassa kerrotaan reklamaation tekemisestä, ja miten voidaan menetellä, kun hevosessa on todettu virhe. Lainsäädännön jälkeen käsiteltiin hevoskauppaan liittyvää logistiikkaa, hevosen rekisteröintiä sekä vakuuttamista. Koska tässä opinnäytetyössä käsiteltiin Euroopan Unionin sisämarkkinoilla tapahtuvaa hevoskauppaa, hevosilla ei tarvitse maahantuodessa olla tunnistusasiakirjan lisäksi muita todistuksia kuin eläinlääkäriin myöntämä terveystodistus. Suomeen saapuessa hevosjalostusliiton täytyy ensin tunnistaa hevoset, jonka jälkeen ne on rekisteröitävä Suomen Hippos ry:hyn.

Kuten aikaisemmin mainittiin, hevoskaupassa noudatetaan Euroopassa vieläkin vanhoja perinteitä. Pitkäaikaisilla suhteilla hevosvalmentajiin, kasvattajiin ja hevoskauppiaisiin on suuresti hyötyä, sillä vaikka myytäviä hevosia löytyykin helposti nykyisin Internetistä ja alan lehdistä, kaikkia hevosia ei koskaan ilmoiteta virallisesti myyntiin. Alan toimijoiden on myös tiedettävä kuinka käytännöt hevoskaupassa toimivat. Messilän Kartanon Tallin toimitusjohtaja Anu Iivanainen on ostanut ratsuhevosia Saksasta jo vuodesta 1982, sekä hänen hyvä ystävänsä Yrjö Suomus on asunut, kilpaillut hevosilla sekä tehnyt hevoskauppaa Saksassa jo vuodesta 1981, ja näin ollen ehtinyt luoda jo runsaasti tärkeitä kontakteja eri hevosalan toimijoihin ympäri Eurooppaa (Suomus 2011).

Pitkään hevoskauppaa tehnyt Messilän Kartanon Talli on tyytyväinen käyttämänsä kauppatapaan ja muihin käytäntöihin, eikä ongelmia ole ilmennyt juurikaan, lukuunottamatta muutamia hevosia, jotka eivät ole soveltuneet Messilän Kartanon Tallin käyttöön luonteensa puolesta. Tämä johtuu siitä, että heidän yhteistyökumppaninsa, Yrjö Suomus, on pitkän kokemuksensa ansiosta osannut varautua mahdollisiin ongelmatilanteisiin, esimerkiksi suorittamalla hevosille huol-

lollisen eläinlääkärin tarkastuksen. Lisäksi Yrjö Suomusta pidetään arvostettuna hevoskauppiaana, joten hänen kauttaan myytävien hevosten kanssa ollaan erityisen tarkkana, jotta mahdollisuus myydä hevosia myöhemminkin hänen kauttaan säilyisi.

Kauppasopimuksen antamaa suojaa ei silti voi vähätellä, ja etenkin kun hevoskaupan tekeminen aloitetaan uuden, ennaltaan tuntemattoman kauppakumppanin kanssa, yksityiskohtainen kauppasopimus on ensiarvoisen tärkeä väline riskien minimoimiseksi. Liitteenä tässä työssä on englanninkielinen ehdotus malli kauppasopimus pohjaksi. Lähteenä siinä on käytetty saksalaisen hevosalan lehden Pferdebörsen ehdottamaa mallipohjaa, jota on muokattu paremmin sopivaksi kansainväliseen hevoskauppaan ja käännetty englanniksi.

LÄHTEET

Albrecht, K. Iberico Myynti-info [viitattu 3.3.2011]. Saatavissa:

http://www.iberico.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=2&Itemid=4

Euroopan komissio. Kuluttajansuoja Euroopan Unionissa [viitattu 15.2.2011].

Saatavissa: http://ec.europa.eu/consumers/cons_info/10principles/fi.pdf

Euroopan Komission asetus 504/2008. Saatavissa: [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:149:0003:0032:FI:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:149:0003:0032:FI:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:149:0003:0032:FI:PDF)

Europa. 2009. Kuluttajan oikeudet [viitattu: 14.3.2011]. Saatavissa:

http://europa.eu/legislation_summaries/consumers/protection_of_consumers/co0003_fi.htm

Evira 2010. Hevoseläinten (hevonen, aasi, muuli) sisämarkkinakauppa [viitattu

15.2.2011]. Saatavissa: http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti_ja_vienti/eu-jasenmaat__norja_ja_sveitsi/hevoselaimet/

Evira. 2010. Kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvat eläinkuljetukset [viitattu 25.2.2011]. Saatavissa:

http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/elainsuojelu_ja_elainten_pito/elainsuojelu_kuljetuksissa/kaupalliset_kuljetukset/

Helsingin Sanomat, digilehti. 28.12.2007. Piia Pantsua ei nähdä Pekingin olympiakisoissa [viitattu 23.3.2011]. Saatavissa:

<http://www.hs.fi/urheilu/artikkeli/Piia+Pantsua+ei+n%C3%A4hd%C3%A4+Pekingin+olympiakisoissa/1135232880953>

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

If Hevosvakuutus 12/2010 [viitattu 22.2.2011]. Saatavissa:

<http://www.if.fi/web/fi/SiteCollectionDocuments/Private/Oppaat/Hevosvakuutusopas.pdf>

Iivanainen, A. 2011. Toimitusjohtaja. Messilän Kartanon Talli. Haastattelu 15.3.2011.

Institute Cargo Clauses C [viitattu 25.3.2011] Saatavissa:

http://www.cargoins.com/INSTITUTE_CARGO_CLAUSES_C.pdf

Jalonen, R. Hevoset ja Ratsastus 04/05. Oletko valmis elämäsi hevoskauppoihin?

Kansainvälinen kauppalaki A:16.9.1988, SK:796/1988 Saatavissa:

<http://www.law.utu.fi/tiedostot/xcisg/yleissop.htm>

Korkeimman oikeuden ennakkopäätös KKO:2009:61, Kuluttajan suoja, irtaimen kauppa – kaupan kohteen virheellisyys – reklamaatio Saatavissa:

[http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2009/20090061?search\[type\]=pika&search\[pika\]=hevos*](http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2009/20090061?search[type]=pika&search[pika]=hevos*)

Kähkönen, K. Kuohuvaaran talli. Hevoskuljetukset [viitattu 22.2.2011] Saatavissa: <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/49410.html>

Kärkäs, M. 2004. Helsingin seudun kauppakamari. Sopimusasiat [viitattu 13.3.2011]. Saatavissa:

http://www.helsinki.chamber.fi/index.phtml?1262_m=1276&1262_o=10&s=156

Lehtola, P. & Wegelius, C. 2005. Hevoskaupan käsikirja. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Neuvoston direktiivi 2009/156/EY. 2009. Eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista elävien hevoseläinten liikkuvuuden ja kolmansista maista tapahtuvan tuonnin osalta. Saatavissa: <http://eur->

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:192:0001:01:FI:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:192:0001:01:FI:HTML)

Nuutinen, O. 2008. Hiljainen tieto. [Viitattu 17.3.2011] Saatavissa:

<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/hiljainen-tieto>

Petra Skarra. 4/2009. Rekisteröinti takaa hevosten oikeusturvan. Hippos, Suomen Ratsastajainliiton jäsenlehti.

Pferedebörse. 1/2011. Pferde-Kaufvertrag.

Ruutsalo, J. Myynti-ilmoitus ”Esteponi, 8v s.2003 ruuna, 147,5cm, Belgia,

No:21004” [viitattu 28.2.2011]. Saatavissa:

<http://www.hevosia.com/html/hevoset/hevosetlista2.html>

Sakki, J. (toim.) 1982. Ostotoiminnan kehittäminen. Espoo: Weilin+Göös.

Suomen Hippos ry. 2010. Raviurheilu ja hevoskasvatus lukuina

[viitattu 15.2.2011]. Saatavissa:

http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/dokumentit/Kalvosarja_2009.pdf

Suomen Hippos ry. 2010. Tuontiratsujen ja –ponien rekisteröinti [viitattu

21.2.2011]. Saatavissa:

http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/hevosrekisteri/tuontien_rekisterointi.php

Suomen Hippos ry. 2010. Vuosikertomus 2009 [viitattu 26.3.2011]. Saatavissa:

http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/dokumentit/vuosikertomus2009.pdf

Suomus, Y. Stall Yard [viitattu 15.3.2011].

Saatavissa: <http://suomus-sporthorses.com/indexc3c9.html?id=8>

Tapiola 01.2011. Ratsun vakuutus [viitattu 22.2.2011] Saatavissa:

<http://www.tapiola.fi/NR/rdonlyres/98A04CA3-E253-4775-A9D4-2B14257FA8ED/0/Ratsunesite112011E07074.pdf>

Tilastokeskus. Toimialaluokitus. 2008 [viitattu 22.2.2011]. Saatavissa:
<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/49410.html>

Yritystele. Messilän Kartanon Talli Oy [viitattu 15.3.2011]. Saatavissa:
<http://www.yritystele.fi/i/Messil%C3%A4n%20Kartanon%20Talli%20Oy/206775>

Kuva 1: Tampereen hevosklinikka. Ontumatutkimus [viitattu 15.3.2011]. Saatavissa: <http://www.tampereenhevosklinikka.fi/index.php?page=ontumatutkimus>

Kuva 1: VS-kuljetus- ja hevospalvelu. Kuljetuspalvelu [viitattu: 14.3.2011]. Saatavissa: <http://www.vshevospalvelu.profiili.fi/kuljetuspalvelu/>

Kuva 2: Ratsastajainkauppahuone. 2010. Hevospassit mukaan matkalle! [viitattu 8.3.2011]. Saatavissa:
http://www.ratsastajainkauppahuone.fi/vinkki.php?vinkki_id=36

Kuva 3: Your horser UK. 2009. Ten things you should know about equine passports [viitattu 8.3.2011]. Saatavissa: <http://www.yourhorse.co.uk/Improve-your-riding/Search-Results/How-to/Ten-things-you-should-know-about-equine-passports/>

Kuva 4: Stall Walhalla. Hevoskuljetukset [viitattu 14.3.2011]. Saatavissa:
http://www.stallwalhalla.fi/epages/Kirahvi.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/walhallashop/Categories/Hevoskuljetukset/%22Lue%20lis%C3%A4%C3%A4%22

LIITTEET

Liite 1. Messilän Kartanon Talli Oy:n toimitusjohtajalle Anu Iivanaiselle esitetyt kysymykset:

- Kuinka monta hevosta kerrallaan yleensä tuodaan, ja kuinka paljon hevosia ostetaan vuodessa?
- Millaisia hevosia yleensä tuodaan: taso, hintaluokka, ikä?
- Miten ostettavat hevoset löydetään; kuinka niitä etsitään ja miten ne valitaan?
- Miten eläinlääkärin tarkitus hoidetaan?
- Ketä kaikkia toimijoita osto/tunti prosessiin liittyy? (esim. kuljetus, hevosten valinta)
- Miten hevoset kuljetetaan Suomeen?
- Millaisia ongelmia kuljetuksen yhteydessä on ilmennyt?
- Miten kaupasta sovitaan? Neuvotellaanko hevosten hinnoista?
- Millaisia vakuutuksia hevosille otetaan ja missä vaiheessa?
- Kuinka toimitaan kun hevoset tulevat Suomeen (onko mitään erityistä)?
- Miten hevosten rekisteröinti hoidetaan?
- Kuinka kauan menee yleensä kunnes hevoset saadaan myytyä Suomessa?
- Millaisia ongelmia tuoduissa hevosissa on ilmennyt/mitkä ovat yleisimmät ongelmat?
- Millaisia ongelmia kaupantekoprosessissa on ilmennyt?

Liite 2. Ehdotus kauppasopimus-pohjaksi (Lähde: Pferdebörse 1/2011)

SALES CONTRACT OF HORSES

between

Mr./Mrs. _____
 _____

(Buyer's last name, forname, address)

and

Mr./Mrs. _____
 _____

(Seller's last name, forname, address)

A.

1. The buyer is buying from the seller this/these following horse(s)

_____
 _____

2. The seller is

- the only owner of this/these horse(s)
 selling the horse(s) on behalf of a third party

3. The horse(s) can be indentified from their (breed, age, sex, color, markings, registration /identification number) continue in an appendix, if necessary *

_____
 _____
 _____

4. The horse(s) have/has following document(s) with them

- Pedigree
 FEI-pass
 Registration certificate
 Some other, _____

B

1. The purchase price of the horse(s) is _____.(currency)

2. The price will be paid
  - by cash
  - with check/another method
  - to the seller's bank account;
 Bank _____
 IBAN _____
 The owner of the account _____

3. The price will be paid
  - total at the time of signing the contract
  - total at the delivery of the horse(s)
  - _____ at the time of signing the contract, _____ at the delivery of the horse
  - in parts _____
 _____(dates and the amount of money)

C

1. The horse(s) is/are broken for (the level of training) _____
 _____

2. The horse(s) has/have been competing in levels _____
 _____

3. The seller is aware of following illnesses or injuries that the horse(s) has/have suffered: _____
 _____

4. The owner has noticed following characteristics or specialities in the horse(s) _____
 _____

5. Other things that the buyer should be aware of (allergies, traumas, other possible problems)

D

1. The horse is sold with / without veterinary examination.
  - The statement from the veterinary and the certificate of the examination is attached to this sales contract
  - The seller pays for the veterinary examination
  - The buyer pays for the veterinary examination

2. The risk of liability passes from the seller to the owner when
  - the sale's contract is signed
  - the seller hands over the horse to the buyer
  - the horse is delivered to the buyer
  - other, _____

3. Transporting of the horse is the responsibility of the
  - buyer
  - seller

or

_____, Incoterms 2010.

(Choose a term from Incoterms, and the named place. For example FCA Rostock)

E

1. The intended use of the horse(s) is /are (for example competing in which level, who's going to handle the horse(s)) _____
 _____
 _____

2. If the buyer notices that the horse(s) is/are not proper for this use or has/have any other flaws, that are not specified in this contract, she/he has to notice the seller within

- 12 weeks
- 12 months
- 24 months
- other period of time, _____

after the horse(s) is/are handed over to the buyer.

3. If the horse(s) does not conform with the contract, and the buyer notices the seller within agreed period of time (article E2), the seller can

- offer another horse for exchange
- offer corrective action, such as extra training, medication, special shoeing
- return the purchase price

F

1. The seller will hand over the documents (article A4) when the whole price of the horse(s) is paid.

2. Attached to this contract is

- Certificate of the veterinary examination
  - Veterinary's statement of the horse(s)
  - More information about the horse(s), _____ page(s)
  - Other terms that the seller and buyer have agreed on, _____ page(s)
- name of the document: _____

Buyer's signature, place and date

Seller's signature, place and date

* If there are more than one horse sold at once, specify horses with numbers for example. An appendix can be used if more space needed.